

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XI.

Олифайтъ, Па., Четверъ 4-го Червня 1903.

Число 23.

О. ВОЛОДИМИРЪ НИЖАНКОВСКИЙ,

рускій священникъ въ Ramey, Pa., упокоивъ ся дня 28. Мая въ Питсбургѣ.

Покійный родивъ ся 1863 р. въ Дѣдушницяхъ вел. пов. Стрый въ Галичинѣ — де его отецъ есть священникомъ. Гимназію кончивъ въ Стрию и у Львовѣ, а духовну семинарію у Львовѣ. По высвященію бувъ сотрудиномъ и админістраторомъ по рѣжныхъ парафіяхъ въ Галичинѣ, а минувшого року при концѣ лютого прѣѣхавъ до Америки и объявъ парохію въ Troy, N. Y. де бувъ ажъ до конца децембра м. р. За его старанемъ выплачено долги, що тяжили на церквѣ, куплено цвинтаръ и его выключно власною працею побудовано церковь въ Granville, N. Y. Короткій часъ, вже дуже хорый, админістровавъ Покійный парохію въ McKeesport, Pa. — а послѣдними часами бувъ парохомъ въ Ramey, Pa., звѣдки вже небезпечно хорого перевезено Покійного до шпиталю въ Питсбургѣ, де и Богу духа вѣддавъ.

Покійный бувъ чоловікъ характерный, интелігентный, пріяный-сердечный, спокойный и глубоко музыкальный. Якъ Русинъ бувъ свѣдомымъ Украинцемъ, непохитымъ, щирымъ. Русь Американська зтратила опять одного робѣтника — а та невожалована вгратъ тымъ тяжша, бо власне теперъ гряде часъ, въ котромъ такихъ робѣтниковъ потребуе Русь сотки, а они не только не прибываютъ, але на велике нещасте и жаль убываютъ.

Америк. Русь тратить въ особѣ Покійника щирого и характерного робѣтника — товаришѣ Покійника поносятъ невожаловану страту, бо доброго незабутаго Товариша кладуть до гробу на той земли, котра такъ короткій часъ, а вже була ему мачохою. Галицка Русь — особливо Родина Покійного тратить невожаловано доброго, любого и дбающего сына.

Най жежъ та вѣльна земля буде ему легкою — най память его остане въ сердцахъ добрыхъ людей святою — най Богъ прийме того чесного Сына въ свои обители.

Вѣчная память!

.. Похоронъ О. Володимира Нижанковскаго въ Питсбургѣ, Па.

Отецъ Володимиръ Нижанковский померъ въ Четверъ дня 28-го Мая вечеромъ о годинѣ шестой. Въ Пятницю 29-го Мая пополудни спроваджено его тѣло до парохіальной руской церкви въ Питсбургѣ при невгомонныхъ звукахъ звонѣвъ. Кромѣ сего дзвонили такожъ по другихъ русскихъ церквахъ въ Америцѣ. Вечеромъ о год. 48 водправили парастасъ оо. Григорій Цмайло зъ McKeesport, Pa. и М. Стефановичъ зъ Pittsburg, Pa. Рада церковна въ Питсбургѣ видячи, що бл. п. о. Володимиръ померъ далеко вѣдъ своихъ вѣрныхъ, заняла ся приготаванемъ до похорону, вызначила сторо-

жу при домовинѣ въ церквѣ черезъ цѣлу ночь а самы члены Рады церковной несли домовину зъ церкви до гробу. Въ Суботу рано о г. 9 распочавъ похоронъ ерейскій о. М. Стефановичъ, почѣмъ о г. 11 зачалась Служба Божя заупокѣйна, спѣвана оо. Михаиломъ Балогомъ зъ Trauger, Григоріемъ Цмайломъ зъ McKeesport и М. Стефановичомъ. По соборной Службѣ Божій продовжавъ ся похоронъ ерейскій а передъ послѣднимъ цѣлованіемъ промовивъ горячими словами о. М. Стефановичъ прощаючи покійника яко вѣрного, доброго сына Руси и еѣ церкви, що ставъ до работы та на жаль, довга и тяжка недуга а за нею смерть перервали сю его працю. Богослужене скончилось о г. 2 пополудни почѣмъ похоронный походъ рупивъ на цвинтаръ св. Михаила, де зложено его тѣлныи останки до вѣчного вѣдпочинку. Кураторы церкви руской въ McKeesport, де Покійный трудивъ ся короткій часъ яко душпастирь, учувши про скору смерть буншого ихъ священника прибули такожъ на сумный похоронъ. Священники не могли приѣхати вѣдъ зѣзгляду на то, що похоронъ вѣдбувавъ ся въ Суботу, сотки миль вѣдъ ихъ мѣсць душпастирскихъ та булобъ се невозможно имъ вернуться на Недѣлю до своихъ обовязковъ.

За то зложили на домовинѣ прегарный вѣнецъ въ формѣ лютнѣ зъ написомъ:

„Любезному Другови — священнику товаришѣ“.

Покійный померъ въ наслѣдокъ розстрою нервового выкликанаго острою, цѣлковитою нестравностию желудка. Величавый сей похоронъ бувъ тымъ сумнѣйший, що свѣдомъ тяжелой слабости и смерти Покійника бувъ рѣдный братъ его Олекса, одинокій зъ цѣлои родины, котрой Покійный бувъ вѣдданный цѣлымъ своимъ благороднымъ сердцемъ.

Вѣчный и блаженный упокой душѣ его!

(68)

Листъ изъ ста- рого краю.

Масмо намѣстника!

А знаете кого? Як-разъ того самого, що його руській народъ наибольше не любить и мае якъ наибольше причинъ не любити. Якъ-разъ, передъ тыжнемъ порѣшено, що галицкимъ намѣстникомъ по уступленю гр. Пініньского буде теперѣшний маршалокъ крайный гр. Андрѣй Потоцкій, той самый, котрого въ осени 1901 р. именовано противъ волѣ руського народа крайнымъ маршалкомъ, той самый, котрый хваливъ ся, що зробиць страйкуючимъ руськимъ хлопамъ „друге Берестечко“ (подо Берестечкомъ, якъ звѣсно, побѣдили Поляки завдяки зрадѣ Татаръ козацке войско подо проводомъ Богдана Хмельницького). Для характеристики того нового пана намѣстника треба згадати, що вонъ свого часу хотѣвъ опукати на добру суму податкову комісію, затаивши высоту своего маютку, задля чого оппозиційный газеты прозвали його податковымъ дефравдантомъ, а славный вонъ такожъ изъ того, що хотѣвъ на ведѣку суму скривдити сироты по своимъ приватномъ уряднику. Той урядникъ мавъ льось, якій за якийсь дсвгъ зложивъ въ його рукахъ, а коли по смерти урядника на той льось припала головна wygrana, панъ графъ хотѣвъ ея собѣ затаити и треба було ажъ судъ кликати на помѣчь. Що австрійське правительство и цѣсаръ хотѣть мати намѣстникомъ такого шахрая, такого скомпромітованого шляхтича, се насъ не такъ дуже обходитъ, за се нехай вони стыдають ся передъ свѣтомъ, але обходитъ насъ те, що вѣдь довшого часу на найвысшій мѣсця въ краю правительство и корона именуютъ усе такихъ людей, якій руському народови найбільше ненавистный. На се повинны бы мы такожъ вѣдповѣдно вѣдповѣсти...

Новый намѣстникъ обѣи-ме урядоване ажъ черезъ три мѣсяцѣ, а се тому, бо теперъ мае у Львовѣ вѣдбути ся загально-польскій зѣздъ супротивъ котрого йому трудно було бы заняти вѣдповѣдне становище. Оказавъ бы зѣздовизанадто велику прихильность, то наразивъ бы ся, коронѣ, а нѣ, то польскій шляхтѣ. Отже поѣхавъ до Карлсбаду на „конечну курацію“, а уступающій намѣстникъ, котрый и такъ не мае нѣчого вже до страченя, буде подчасъ зѣзду заховувати ся, якъ пристало на польскаго графа-шляхтича.

Я вже згадувавъ въ попередныхъ листахъ, що „Гайдамаки“ були поднесли зовсѣмъ оправдану думку, що намѣстникомъ повиненъ бути разъ и Русинъ, опѣсля ту думку змодифікували о стѣлько, що теперъ, для заведеня ладу въ Галичинѣ на руинахъ польской господарки, тре-

ба бы таки якогось Нѣмця-генерала. При той нагодѣ пишутъ, що Нѣмецъ, нѣколи не зумѣе такъ кривдити кого небудь, якъ се роблять Поляки зъ Русинами. Ну, такъ далеко заганяти ся въ похвалахъ Нѣмцѣвъ не можна. Може бути, що для Галичины теперъ здавъ бы ся й Нѣмецъ, хочъ я противной думки, хочъ то зовсѣмъ пригадуе тѣ часы, якъ то нашъ предки не вмѣли завести порядку въ свойѣ хатѣ и запросили Норманѣвъ собѣ на князѣвъ, — але не треба забувати, що Нѣмцѣ, тѣ такі культурный, такъ хвалені „Гайдамаками“ Нѣмцѣ виробляють въ Познанщинѣ зъ Поляками!...

Загребѣ, а потѣмъ рухъ перенѣсь ся на весь край. Народъ нищить мадарскій напisy и хоругвы, домагае ся привернення своихъ правъ, усуненя бана, а правительство высилае войско, контролюе почтѣ, не позволяе про правдивый станъ розрухѣвъ та ихъ причины писати до заграничныхъ газетъ, конфіскуе тамошній газеты, замыкае редакторѣвъ.

Въ такой критичной хвилѣ не дѣпше и въ самой Угорщинѣ. Тамъ теперъ пануе ех лех, то есть, не вольно нѣ стягати податковъ въ иншихъ державныхъ тягарѣвъ, нѣ брати рекрута, бо парламентъ не ухваливъ бюджету. До Будапешту вѣхавъ самъ цѣсаръ, абы

а йому лекше панувати. Не перечямо, що деякі жиды (не всѣ!) выыскуютъ християнъ, але на се найлѣпша рада: не дати ся вызыскувати, а битемъ нѣчого не поможешъ, тымъ больше, що при такихъ розрухахъ богачѣ, тѣ, що выыскуютъ, вмѣють вчасно утечи, а наибольше терпѣть невинный нуждарѣ. А впрочѣмъ чи-жъ мало християнъ та-кожъ дре шкѣру зѣ своихъ ближнихъ? Битемъ такихъ рѣчей не змѣнить ся!

Въ оборонѣ правды.

Свого часу донесло „Діло“, „Гайдамаки“ та иншій газеты, що руській социальный демократъ Вѣтикъ выступивъ остро навѣчу се-

Дописи.

Зъ Ramey, Pa.

Просимо помѣстити отсихъ пару слѣвъ въ нашѣй „Свободѣ“.

Якъ звѣстно, достали мы недавно сему нового священника въ особѣ о. В. Никанковскаго и тѣшили ся мы, але недовго, бо о. В. Никанковский захорували и мы зѣстали мовѣ сироты. Немаемо на кого теперъ надѣяти ся хіба на Бога и на Раду Духовну, чтобы намъ помогла въ нашѣмъ смутку. А смутокъ нашъ тымъ большій, що парафія наша стоить зовсѣмъ на боцѣ вѣддалена вѣдъ всѣхъ другихъ парафій, тожъ въ

Зъ Anjou, S. Dak.

Одѣнь чоловікъ зъ парти побожны парославны именовъ Вас. Гн. хотѣи скривдити тутъ одну дѣчинну, Антонію Юцакѣ, котра тѣлько шо прийшла въ край. Дѣвчину привели зъ дѣпа до найблизшого края на Ив. Павлика (братъ ея мешкае дальше) на Вѣднѣ стг. тамъ де мешкавъ въ бордѣ згаданий В. Г. Тутъ дѣвчину змушено роздягнути ся, а коли дѣвчина зняла зъ себе кафтанъ, то знайдено при нѣй коронѣ, по 20 коронъ дѣнаперы. Василеві Г. нѣ разъ треба було грошей вѣдъ вѣдъ одну дѣвчину мѣняти до руського естору, але пташка зъ побожной парославной партіи зъ арештовано, бо о томъ до вѣдали ся тѣгчаній братъ дѣвчины Илько Глива Петро Гутеръ и заскаржили Василя. Въ судѣ засудили его вразъ зъ коштомъ на кару щось около 20 долларѣвъ, але шо вѣдъ не мавъ чимъ кары заплатити, то буде мусѣвъ сидѣти въ арештѣ 42 дни не числячи недѣль. Ось чого допускають ся деякі парославны, що хвалять ся дуже своєю „побожностью“. Дѣвчина хала зъ краю до Америки такий далекій свѣтъ по мѣжъ чужими людьми и вѣ кто еѣ не обокравъ, житутъ на мѣсци найшовъ ся „побожный“ парославный крайнъ, шо зъ великою „побожностью“ хотѣвъ еѣ скривдити.

Anjou, S. Dak.

Зъ Wilton, N. Dak.

Коло насъ нема бо Русинѣвъ, бо липъ около 30 фамилій, але естъ тутъ богато Норвежцѣвъ, Шведѣвъ и Англичѣвъ. Ал протѣ Русинѣвъ може бути тутъ и больше, бо фармѣвъ ще естъ досыть. Естъ ще поместеды и компанійны фармы за котры треба заплатити шо найбільше 10 долларѣвъ за акеръ. Правда церкви тутъ нема, але школа естъ, естъ и лѣсъ 10 до 12 миль вѣдъ насъ и вѣдно даромъ зъ него дерево брати. Естъ тутъ такожъ одна копання вугля въ самѣмъ Вилтонѣ, а другу добувають недалеко вѣдъ Вилтону бо липъ якихъ 3 миль вѣдъ насъ. Земля у той околици N. Dak. естъ досыть урожайна; у насъ вѣдъ всею а всею, тѣлько одна гречка тутъ не удасть ся. Сѣножати удають ся досыть файный и великій и косять ся кожного року. Земля естъ чорна. Прага подекуды емайль гербы камѣне е мѣсями, бо емайль знаеми, шо не може земли бути всюды ровна такъ якъ на столѣ тѣлько мусѣвъ бути подекуды горбы и долины. Деякі тутешній сини нарѣкають, шо тутъ нема такой землѣ якъ въ Галичинѣ. Тажъ мы знаеми, шо въ Америцѣ земля може бути така мягка якъ въ Галичинѣ, бо въ Галичинѣ орутъ еѣ ще зъ прада а тутъ въ Америцѣ стояла земля — естъ пустокою ажъ доперва починаеми еѣ орати. А мерѣ мають ся тутъ та-

Сшествіе св. Духа.

Въ Кroatіи и Славоніи.

котра супротивъ Угорщины мае такую автономію, якъ Угорщина супротивъ Австрій, на чолѣ котрого стоить навѣтъ національный зверхникъ, банъ, бушують теперъ великі бунты, выкликані угорскимъ правительствомъ. Угорське правительство ломить національный права Кroatіи и Славоніи, хотѣло бы ту славянську сторону змадризувати, а помагае йому въ томъ банъ, котрый знае, шо тодѣ найдовше удержитъ ся на своимъ выгѣдномъ становищи, коли буде ити подо ладъ Мадярамъ. Та нарештѣ не стало терпѣню Кroatамъ, и вони заворушили ся... Почало ся вѣдъ університета въ

щось радити. Отъ безголове... Кобы вже разъ розлетѣла ся та вавилонська вежа народѣвъ, то було бы найлѣпше!...

Противъ жидѣвскій розрухи настали въ Кипшенѣвъ въ Росіи, якъ звѣстно, по Великоднихъ святахъ. Християны били жидѣвъ, рабували ихъ маетокъ, та знущались всѣлякими другими способами надъ жидами. Одиный и другій стогнутъ подо ярмомъ того самого царя-тирана та його слугъ, и бють ся, не знати, по шо... отъ лѣпше бы взяли ся разомъ, та розбили ярмо деспотизму. А такъ зъ ихъ бійки користае лишь правительство, бо одиный и другій не навидѣть ся, не можуть злучити разомъ своихъ силъ,

лянь въ Дрогобичи противъ п. Романа Сембратовича за його книжку п. з. „Polonia Irredenta“. Отже достовѣрный наочный свѣдокъ повѣдомивъ насъ, шо на згаданѣмъ вѣчу п. Вѣтикъ не згадувавъ нѣ однимъ словомъ про п. Сембратовича та його книжку. Зъ Дрогобича выслали до згаданий газетъ спростоване, але його (не знати, зъ якихъ причинъ) не помѣщено. Не входжу въ те, колько вартъ книжка п. Сембратовича або критика п. Вѣтика, але на шо голосити свѣтови те, чого не було?!

17. мая, 1903. р.

М. Л.

потребѣ годѣ такъ скоро руського священника достати якъ по другихъ мѣсцевостяхъ де рускій парафіи суть близько одна другою. До сего часу бувъ у насъ о. Арданъ на Воскресеніи и на Недѣлю Тѣмину а на Недѣлю Слѣпорожденного бувъ о. А. Улицкій за шо имъ сердечно дякуемо, шо не жалували своего труда и вѣдѣдали насъ. Просимо и на дальше Духовну Раду не опускати насъ, але часъ вѣдъ часу послати намъ своего священника а Богъ небесный вынаородитъ вамъ за тое, шо не опустили насъ сирѣтъ въ теперѣшномъ нещастю.

Вѣдъ рады церковной въ Ramey, Pa.

Михайло Барна,
Трифѣвъ Барна.

сприїздили тому роковъ назадъ то по 10 до 15 дюбъ рогови, а коней и мають якихъ до фармер-бно, а котрі по-тому 2 до 3 ро-ють по 3 до 4 ко-ють по 4 до 6 штукъ рогови, а машинъ не мають. Воз-мо здоровий и во-здоров, а кольо-на и досыть весела.

Микола Ільовъ.

Микола, Тереванського по-мощи.

Home, Man. Канада.

едакція „Свободы“!

Юрської „Прав-“

Б. зъ дня 23. апрѣ-

помѣщена допись

строю подписаны

вмѣчкѣ, предс. церк.

есямъ Иванъ Хим-

завляю, що тая

е цѣлкомъ фалши-

всѣмъ въ Pleasant

домо, я не знаю

ти анѣ читати и не

нѣкому другому

ехню писати. Фал-

дописуватель пише,

нашого першого за-

рковного вхали ся

и нечеснй люде и

зъ нихъ наша цер-

недокончена. То всьо

а, бо въ нашомъ

св. Архидіакона

я, якъ первый за-

и въ его члены

е честными и спов-

вои обовязки честно

тно, а урядникѣвъ

не водсувавъ якъ

исуватель, бо пред-

ь, Лука Войтовичъ

заряду ще передъ

ь, выпросивъ собѣ,

амада его звольнила

то обовязку, бо вѣнъ,

мъ було вѣдомо, зму-

бувъ перемѣфува-

нашой парафитрохи

але однакъ до на-

парафит належить. Пе-

рогомирецькій (Васи-

ко касієръ и Сте-

Драганъ заступникъ

ще передъ тымъ

и, що сей урядъ ко-

почаста перемѣнити,

и тои причины, що

иждъ бувъ выбранный

мъ на часъ неогра-

ий, а Ю. В. (завѣда-

иждъ другою церкви)

въ помѣжъ народъ,

ий комитеты будутъ

нами вѣчно, и че-

е народъ збаламу-

и а наша церковця

ласъ ажъ 3 роки. Те-

на вже цѣлкомъ до-

на толькѣ ще въ се-

не украшена). От-

нашомъ братствѣ нѣ-

е зайшло такого якъ

фалшивый дописува-

и-Юрской „казеты“

авляе, бо урядъ змѣ-

бувъ честный и е

и, лѣпше зробіте,

дете въ себе смѣте

и, бо оно коло васъ

засмѣтилось.

Иванъ Химчанъ, предс. церк.

Подписавъ на жидане

Иванъ В. Дрогомирецькій.

а также будъ

итрийсь зъ Дрого-

кихъ выхвалявавъ

реку „казету“, бо мы

рогомирецькій уважа-

вободу“ за щиро-рус-

тупову часопись, ко-

ро астунае рускій

справы а водкрывае очи

незрячимъ людемъ.

Иванъ Дрогомирецькій.

Зъ Mill Creek, Man., Canada.

Наша кольонія лежить 8 миль на полудне вѣдъ Елс-ber. Дня 17. Мая малъ мы митингъ про школу. Посхо-дили ся фармеры и най-славнѣйшій хрунѣ А. Г. И. К., М. Дз. и И. Я. Такъ за-чали кричати хрунѣ: „Мы не хочемо школы, на що намъ школы“. То радикали выдумали якусь школу, ши-беницю намъ рихтують“. А повхруники лишъ пота-куютъ: „Правда, правда, куме, радикалы пибеницю намъ рехтують; Богъ бы ихъ побивъ. А котрі то, куме, такъ упирають ся за школою?“ — „Та то куме Василь Шумка и Федько Михайлюкъ. То имъ захо-тѣло ся школы, але мы ся имъ не подписували. За-чѣмъ на нихъ гавкати, то они ся напудять тай да-дутъ всему спокой“. Тай зачали хрунѣ скакати до тяхъ, що хотять школы, але то имъ не помогло ничъ, бо розумнѣйшій люде по-слухали радикаловъ и по-подписували ся, що хотять школы а хрунѣвъ высмѣ-яли. Осъ и подиви ся Ка-надійска Русе чога хрунѣ хочуть! Хочуть, чтобы та була дурна, темна неуро-свѣчена. Прочъ зъ такими людьми, прочъ зъ хрунями. Въ старомъ краю не дають намъ науки Поляки, Моска-лѣ та Мадяры, бо хотять надъ нами панувати а тутъ въ вольномъ краю хотѣли бы те саме робити зъ нами хрунѣ.

Василь Шумка, фармеръ.

Зъ Scranton, Pa.

Люде у насъ, дякувати Богу, здоровий и работы ма-ють досыть. Теперь почали будувати тутъ каршапу (фа-брику колѣвыхъ возѣвъ), котра буде дуже велика и дастъ занятя многимъ лю-демъ.

До сего часу не мали мы тутъ своей руской школы, хочъ церковь есть вже давно а то длатого, що деякй лю-де недбали зовсѣмъ о руску школу. Въ наслѣдокъ того вышло такъ, что многі дѣ-ти повыростали, вже и до работы ся побирають а ру-ского писма авѣ въ зубъ. То зъ того якосъ люде прийшли до головы по ро-зумъ и постарали ся о ста-лого учителя и школу ру-ску. Сподѣемо ся, що вѣдъ теперъ буде лѣпшій поря-докъ при церкви св. Хре-стителя та що нашй дѣт-ки будутъ робити добрый поступы въ науцѣ.

Вас. Груделякъ.

Зъ San Francisco, May 24. 1903. (Еще о поворотѣ американо-скихъ Русинѣвъ до краю.)

Въ 20. ч. „Свободы“ по-рушивъ д. Ст. М-ръ незвы-чайно важну справу — справу повороту емигран-товъ-Лемковъ до Галичи-ны, на Подѣле. Позвольте, що и я въ сѣй справѣ ска-жу колька словъ.

На емигрантахъ нашихъ тяжить обовязокъ здобути средства до вызволения У-краины зъ подъ ярма лядь-кого та московского. Сред-

ствами тыми евыспиккуль-тура, ширный свѣтоглядъ, поступовый идеѣ та свобод-на думка и готовно — жов-тый металл. Доси емиграція выпя къ томъ напрямѣ або не зробила нѣчого або дуже мало. Часъ намъ однакожь позвати свой блудъ а, по-знавши его, — старати ся направити.

Коли народъ емигруе въ чужину на заробокъ то не-мудро було бы ставати про-тивъ такой емиграції. Така емиграція дуже користна и похвальна. Але коли вже емируеся въ вѣки, то дѣла вѣтчины лихо, бо сыны еи пропадаютъ, вынароводяють ся. Така емиграція рѣдко приноситъ корысть, а часто шкоду, бо зменяе живот-ный силы рѣдного народу.

Трудно и думати, що Украинцѣ останутъ въ А-мерицѣ вѣчно Украинцами. Чи теперъ, чи въ четверъ, а зденаціоналізувати ся му-сятъ такъ само, якъ дена-ціонализуютъ ся Нѣмцѣ и иншы народы. Отже коли хто заробивши грошѣ, на-задъ до краю вертае, мы лишъ зъ радостію можемо про се слухати. И радѣсть справляе, якъ чуемо, що въ Галичинѣ вже слѣдно хорошй впливы емиграції. Нашимъ старанемъ повинно бути, чтобы тѣ впливы що-разъ больше крѣпшали.

Коли Стапинскій агіту-вавъ мѣжъ американо-скими поляками за поворотомъ до Галичины, то дѣ и намъ слѣдъ було подумати про контрагитацію. Але стало ся! Мы все познѣйшій! Въ дѣйствости однакожь мы не стратили тутъ ще нѣчо-го. Треба лишь енергичнѣй-ше взяти ся до дѣла.

Поляки вертають до ста-рого краю та осѣдають на руской, подольской зем-ли. Для нашої справы се лихо! Але мы можемо тому противдѣлати, коли будемо такъжь вертали та осѣдали въ сѣднѣй Галичинѣ.

Я подоланинъ зъ роду. Цѣлу майже Галичину змѣ-ривъ я своими ногами и нѣгде не бачивъ землѣ кра-шоѣ надъ подольску. Ска-жу навѣтъ, что може и не-ма крашоѣ землѣ нѣгде. А прецѣнь ся земля незвы-чайно тая. За моргъ пла-титъ ся больше меньше 300 зр. При рациональнѣй управ-лѣ можна зъ маленького ка-вальчика землѣ тагнути зна-менитъ корысти. Про се пе-реконуя ся я въ Калифор-ніи, де фармеръ на 10 а-крахъ краще мае ся, чимъ попъ въ Галичинѣ.

Поворотъ на Подѣле при-поручаю любымъ земля-камъ-Лемкамъ зъ цѣлого сердца. А припоручаю тымъ-больше, что се и корыстно для нашої народности. Все-жь таки Лемко, что повъ кулѣ земскою оглянувъ, отеръ ся при нагодѣ о по-ступовый идеѣ и на свободѣ чимало проживъ, не буде вже въ Галичинѣ ретрогра-домъ, а що найменше скрѣ-пить элементъ поступовый. А се много значить!

По информація что до-якости та цѣны землѣ га-даю, варто-бъ ся удати до Вп. о. Тита Войнаровско-го, пароха въ Балинцахъ,

поч. Гвоздець, пов. Коло-мыя. Вѣнъ тыми рѣчами за-нимае ся. У Львовѣ мавъ манушого року завязати ся рускій Сявкъ парцеля-ційный. Та не зряю, чи за-взявъ ся.

Мирошлавъ Степанъ.

Зъ Northampton, Pa.

(Посвячене цмнтаря)

Минуло 2 роки, якъ тв померъ членъ Братства У-спенія и Союза Антошко Олекса. Чоловѣка не було де поховати, фалатка свои землѣ не було — треба було вести чоловѣка ажъ до Катасаквы и благи Айри-шѣвъ, чтобы приняли Руси-на на свой цмнтаръ. То-дѣшний предсѣдатель Бра-тва Николай Олекса вразъ зъ другимъ тямучимъ людемъ купили два ейкры подъ цмнтаръ — а понеже го-товки въ касѣ не було по-жичили малымъ сумами у членѣвъ Братства. По двоухъ лѣтахъ мае Братство цмн-таръ выплаченный, обгоро-женный коштовнымъ пло-томъ, побудовали трупарню и замовили мрамуровый крестъ за \$350.00. День 30 мая бувъ днемъ святоч-нымъ для руской громады въ Northampton, Pa. великимъ святомъ Братства Успенія, бо въ той день вѣдбуло ся торжественне посвячене цмнтаря.

Сл. Божу соборну служи-ли оо. Н. Подгорецькій, Ст. Макаръ и Несторъ Дми-тровъ. По Сл. Б. вѣдсуже-но Панахиду за упокой бл. п. о. Вол. Нижанковского и за душу покойного члена Братства Антошка Олексы. Велика церковь була по бе-реги заповнена членами Братства и вѣрными. Мѣ-сцевъ Братства Успенія Пр. Богородицѣ, св. Йоана Кре-стителя — Братство руске зъ Phillipsburg, N. J. Бра-тво св. Кирила и Методія зъ Катасаквы и женске Братство Матери Божой По-чиевской зъ Катасаквы зъ вѣдзнаками, образами и фа-нами стояли вдовѣвъ цер-кви и наоколо престола. По-оконченю Богослужения вы-рушавъ величавый похѣдъ на цмнтаръ. Банда зложе-на зъ 35 людей пригравала хорошй маршѣ.

О. Н. Подгорецькій, зъ поручения Рады Духовной посвятивъ цмнтаръ, а о. Ст. Макаръ выголосивъ про-повѣдь. Народъ, що сотка-ми згромадивъ ся и зальгъ майже цѣлый цмнтаръ вы-слухавъ прегарной пропо-вѣди зъ наибольшою ува-гою. По скѣнченю акту по-свяченя, цѣлый похѣдъ дви-гнувъ ся назадъ до церкви. Пополудни справляли Брат-чики Успенія гостину для своихъ добрыхъ Братѣвъ, що звалили свою участію звеличити ихъ свято.

Братчикъ.

НОВИНКИ.

— Мѣсто Києвъ, столиця Руси Украины, числитъ по-сля остатной переписи 319 тысячъ жителѣвъ.

— Смерть въ огни най-шли оногды подчасъ поже-жѣ дому при Катеджѣ еве-ню въ Чикаго, Ил. 3 особы. Нещаснй жертвы спали, въ

томъ часѣ, а заки надоспѣ-ла помѣчь, подусили ся въ дымѣ. Кромѣ того колькохъ мущинъ потовкло ся и по-калѣчило тяжко, высаку-ючи черезъ вѣкна зъ 2-ого и 3-ого поверха.

— Муриньского попа, Джорджа Елна зъ Морис-вилъ, Н. Дж. засуждено пе-редъ колькома днями на 10 лѣтъ тяжкой взыницѣ за крадѣжъ курей. Засудже-ный бувъ парохомъ при методиско-епископальномъ костелѣ.

— Держава Кентоки запозвила компанію зель-зницѣ „Савтъ Песификъ“ о зворотъ залеглостей по-датковыхъ, котрй выно-сятъ округло 1 миліонъ до-лярѣвъ. Богата компанія не хоче платити податковъ и процесуй ся зъ нею. А то якъ бы такъ бѣднѣйздѣ-лавъ — Господи! Скору здерли-бъ зъ него и безъ процесу.

— 20 тысячъ долларѣвъ нагорды жертвуе Питсбур-скій миліонеръ, Мартинъ Волсъ, тому хто донесе ему, де е его сынъ, котрый пе-редъ рокомъ пропавъ безъ слѣду. Здогадуютъ ся, що хлопчину выкради якийсь злочинцѣ, чтобы стягнути зъ миліонера высокой окупъ. Родичѣ одержали навѣтъ колька листѣвъ безъ подпи-су, въ котрыхъ было напи-сано, что ихъ сынъ поверне сейчасъ до батьковского до-му, наколи отецъ въозначе-номъ мѣсци зложитъ 100 тысячъ долларѣвъ.

— Числили грошѣ че-резъ сѣмъ тыжнѣвъ! По причинѣ смерти Джордена, директора правительствен-ной касы въ мѣстѣ Нью-Йорку, и наименовачя по-ного директора, въ особѣ Гемілтона Фипа, скѣнчено передъ колькома днями об-числяти готовй грошѣ, якй липили ся въ касѣ. Було ихъ нѣ менше нѣ больше лишь 286 миліонѣвъ 471 ты-сячъ 256 долларѣвъ. тожъ нѣчо дивного, що колька десять урядникѣвъ були спонуканй числитихъ безъ перервы черезъ цѣлыхъ 7 тыжнѣвъ. Въ перечисленѣй сумѣ е 200 миліонѣвъ 714 тысячъ долларѣвъ золотыхъ грошей, 66 миліонѣвъ 913 ты-сячъ 66 дол. въ сѣбѣлѣ, 18 миліонѣвъ 694 тысячъ 775 въ паперахъ, 113 тысячъ 648 мѣдяныхъ грошей и 20 тысячъ 756 рѣжной вар-тости. Вага тыхъ грошей выносила разомъ поверхъ 2000 тоннъ.

— Въ переїздѣ зъ Нью-Йорку до Виннипегъ епи-скопъ Серафимъ задержавъ ся въ Montreal, де вѣдпра-вивъ для тамошнихъ Руси-новъ вечѣрню въ приват-номъ домѣ.

— Ученики народныхъ школѣ въ Нью-Гевенъ, Кон. зьорганізували ся въ „юні-ю“ и зажадали скороченя дня науки. Хлопцѣ взяли мабутъ примѣръ зъ робѣт-никѣвъ, котрй домагають ся скороченя дня працѣ.

— Злодѣѣвъ не вѣльно обкрадати! Полиційный су-дѣя въ Нью-Йорку, Н. Й. п. Крейвъ, вѣддавъ подъ судъ

присяжныхъ сторожа дому, Конрада Пейчера за мни-му крадѣжъ газу товари-ства „Сентралъ Юнионъ Гесъ Ко“. и при той нагодѣ ска-завъ таку проповѣдь: „Хочъ я знаю добре, что газовой компанія е наибольшими обманцами и злодѣями въ Сп. Державахъ, то все та-ки, посля права, мушу потягнути до судовою одѣ-чальности навѣтъ того, що такихъ злодѣѣвъ обкрадае.

— Судъ присяжныхъ въ Минеаполисѣ, Мин. при-знавъ бувшого посадника (ситимейора) того мѣста, Алберта А. Еміенса, вину-ватымъ подкупства. Дока-зано ему, що черезъ цѣлый часъ своего урядаваня, а бувъ ситимейоромъ черезъ три черги зъ ряду, бравъ „лапове“ вѣдъ рѣжныхъ обманцѣвъ, проститутѣвъ, домовъ гры и вѣдъ кого лише мѣгъ. Судъ поставивъ его подъ 21 тысячъ доля-рѣвъ кавціи и розпочавъ карный доходження въ той справѣ.

— Мѣстечко Вітмеръ коло Питсбурга, Па. навѣ-стивъ минувшого тыжня великій огонь. Кромѣ знач-ного числа домовъ и бу-дынокѣвъ згорѣли такожъ тамошній гуты скла, въ ко-трыхъ працювало колька сотъ робѣтникѣвъ, и всѣ ледѣвнѣ. Шкоду обчисля-ють на 50 тысячъ долла-рѣвъ.

— Зъ Мапау City, Ра доносятъ намъ, що деякй головнй урядники „Обче-ства“ агітують и баламу-тятъ тамъ народъ, намовля-ючи ихъ до переходу на цареславіе.

— Руска громада въ Northampton, Pa була зму-шена купити домъ, котрый за людскй грошѣ выбудо-вавъ бувъ о. Д. Поливка и дивъ записати на себе а о-посля на свою сестрѣницю Марія Шпанъ. За той домъ заплатила громада солоно бо ажъ \$1996.00.

И той чоловѣкъ ще хоче якйсь монастирѣ будувати и того чоловѣка „Соедине-ніе“ тримае своимъ Духов-никомъ!

— Осифъ Бубнякъ зъ Lethbridge Alta, въ Канадѣ пише намъ: „Несподѣвана зима. Дня 16 Мая падавъ у насъ сильный дощъ а 17-го и 18-го падавъ снѣгъ безъ перестанку а вѣтеръ бувъ такой та заверюха, що декотрй дома до поло-вины стояли въ снѣгу такъ что не дай Боже было зъ хаты выйти. Тай въ хатѣ сидѣти неприемно дивля-чись на такой снѣги при-кѣнцы Мая“.

Спростоване.

Въ оголошеню жертвода-телѣвъ на руску бурсу въ Н. Санчи умѣщенѣмъ въ послѣднемъ числѣ „Свобо-ды“ зайшла маленька по-мылка а именно: О. Улиц-кій не давъ вѣдъ себе \$3.74, але \$1.74, а п. Ми-хайло Подбережнякъ давъ \$2.00.

Дальшй жертвы просимо высылати на адресъ.

Rev. N. Strutynski.

Box 375.

Olyphant, Pa.

Що чувати в свѣтѣ.

— Почтовый скандалъ у Вашингтонѣ, про котрый мы доносили своего часу, набирае чимразъ большого розголосу и росте, крѣпшае зъ каждымъ днемъ. Кромѣ звѣснаго Джемса Н. Тайнера, выгнано вже зъ службы або увязнено богато высокихъ урядниковъ зъ департаменту почтъ. Така доля стрѣнула передъ колькома днями такожъ и Е. В. Мейчена, генерального суперинтендента вольной системы доставки листовъ (фрі деливери). Мѣжъ иншими доказали ему, що взявъ вѣдъ одного підприємства 22 тысячъ долларовъ за те, абы завѣвъ въ почтовыхъ скринкахъ патентованный замокъ. Підприємствъ, котри фабрикували ти замки, заробили на томъ интересѣ сотни тысячъ долларовъ и подѣлили ся зъ паномъ суперинтендентомъ. Такихъ и тымъ подобныхъ надужить, мальверзацій та неправильностей довершивъ вѣнъ цѣлу копу. За те усунено его зъ уряду и потягнуено до судової одвѣчальности. Генеральный почтарь Сп. Державъ, п. Пейнъ, заявивъ, що близького конца скандаловъ не видѣти, бо чимъ дальше въ лѣсъ, тимъ больше деревъ, а чимъ довше провѣрюе и екзаменуе всѣлякы почтовы справы, тимъ больше находить надужить и неправильностей. Слѣдами Мейчена йшло богато урядниковъ, а всѣ они обкрадали державу безъ пощады. Деякы „доробили ся“ на томъ великого майна, та теперь надходить часть покуты. Незабаромъ зновъ мае бути увязненыхъ колькадесять пянкѣвъ.

Е се оденъ зъ найпоганѣйшихъ скандаловъ въ исторіи Сп. Державъ, хочъ не можъ его назвати незвычайнымъ. Подъ правлѣнемъ капиталистовъ и середъ капиталистичного устрою, такий скандалъ належать до частыхъ появъ, а будуть они практиковати ся такъ довго, доки народъ не воддасть правлѣне до рукъ своихъ правдивыхъ представителѣвъ. Вѣдъ людей, котри мають на метѣ свое добро и свою калитку выключно, не можъ надѣяти ся нѣчого лѣпшого.

Робѣтники зъ Омага, въ Небрасцѣ, доказали наглядно, що въ борбѣ зъ капиталистами можна иногда клинъ клиномъ выбивати. Передъ колькома тыжнями выбухъ въ томъ мѣстѣ великій страйкъ возникѣвъ, зъорганізованныхъ въ сильну робѣтничу юнію. Страйкъ бувъ дуже не по нутру капиталистамъ, тому ужили въ борбѣ зъ робѣтниками найстрашнѣйшого оружа, котре зѣсне подѣ назвою „инджонкшенъ“, себыто судової обороны. Нею звычайно забороняе ся шкодити интересамъ капиталистовъ въ якій небудь способъ и такъ няже ся робѣтниковъ, що они не мають наймен-

шой свободы дѣлания, тай частѣйше програють страйкъ. Въ Омага, Небр. не пошло иначе, такъ легко панамъ капиталистамъ. Ту робѣтникамъ пришла до головы щаслива гадка покористуватись тою самою забороню и безъ ганяня взяли ся до дѣла. На аплікацію Дж. Ейсера, адвоката робѣтничихъ юній выдавъ дистриктовый судія Дікінсонъ (чоловѣкъ приятный робѣтничѣй справѣ) „инджонкшенъ“ противъ капиталистовъ, котрымъ звязано ихъ еще больше якъ робѣтниковъ. Забороняе вѣнъ капиталистамъ водбувати засѣдана и митинги, якы мають на цѣли шкоджене робѣтничимъ юніямъ. Грозить великими карами, коли схочуть бойкотувати або выганяти зъ працѣ юнійныхъ робѣтниковъ за те, що належать до юній. Забороняе уживати грошей въ цѣли шкоджене юніи або на подкупство юнійныхъ урядниковъ, а въ концѣ дуже строго забороняе спроваджувати якихъ небудь робѣтниковъ зъ сусѣднихъ краѣвъ, чтобы при ихъ помочи зничити иствоване або подкупувати значѣне робѣтничихъ организацій. — Кола выдано сю заборону, капиталистичны часописы наробили великого „ай-вай“, немѣв-би наближавъ ся конецъ свѣта. Се варварство, кричать они на цѣле горло, кидане чesныхъ людей на поталу лютой товпы! А на те водповѣдають имъ робѣтничы газеты: „Нѣно, нѣчо, се природна рѣчь. Робѣтники ужили того самого оружа, котрымъ воюють капиталисты. Мы лишь выбиваемъ клинъ клиномъ.“

— Російскы революціонеры зновъ згладили зъ сега свѣта одного ката народа, котрый въ имени и для добра царя не вагувавъ ся мучити та убивати тысячѣ людей. Симъ разомъ упавъ жеребъ на генерала М. Богдановича, губернатора Уфы. И... вже больше нема его въ живыхъ. Про смерть сего царской собаки такъ телеграфують до американскихъ дневниковъ:

„Коли генералъ губернаторъ М. Богдановичъ переходѣвъ онгоды черезъ публичный огорождъ мѣста Уфы, въ одной тѣнистой алеи напало на него двоухъ невыслѣдженыхъ доси людей тай 9-ма стрѣлами зъ револьверовъ убили его на мѣсци. Причиною убійства була месть. На его бо приказъ застрѣлила минувшого року жандармерія подчасъ робѣтничихъ заворушень въ мѣстечку Статускъ 28 особъ а покалѣчила 50. Кромѣ того мавъ вѣнъ славу чоловѣка жорстокого, що мучивъ по тюрьмахъ богато людей и топивъ въ крови поступовы заманы народа. За се стрѣнула его заслужена кара.“

— Такъ мститъ ся російска интелігенція за кривду своего народа, а мѣжъ тымъ и маса народа ворухитъ ся чимразъ частѣйше, намагаючи-сь скинути зъ себе тяженько ярмо. Берлинскы дневники „Lokalanzeiger“

одержавъ шифровану депешу, що въ саратовской губерніи выбухли грѣзны хлопскы бунты. Хлопы зъорганізували ся въ сильны ватаги и граблять та палаят дворы, убивають помѣщиковъ и допускають ся численныхъ жорстокостей. Звѣсно, що широкы круги простого народа мають свой способъ мести, способъ грѣзны и чорный, якъ чорною е душа російского деспотизму, котрый доводитъ ихъ до сего.

На мѣсце розруховъ выслано войско.

Повстанє въ Македоніи обняло вже цѣлый край и росте, крѣпшае зъ каждымъ днемъ. Наибольше кровавы боѣ мають ся теперь вести надъ озеромъ Пресбе въ окресности мѣстечка Смердешъ, де дня 21. мая погубило 160 повстанцѣвъ. Въ 5 днѣвъ опѣсла зведено тамъ другу битву, въ котрой полягло 17. Македонцѣвъ и 3 Турковъ.

Минувшого тыжня нацавъ оденъ воддѣлъ ворохобниковъ на турецку крѣпость въ Плогинѣ и зничивъ еѣ при помочи динаміту. Въ борбѣ, яка опѣсла повстала мѣжъ турецкимъ войскомъ и ворохобниками, тѣ послѣдны були поборены и спонуканы до утеки.

— Американскы конзулы въ Туреччинѣ, п. Лейшменъ, доносятъ до Вашингтону, що неправдою е, будто-бы Турки допускали ся рѣзныхъ звѣрствъ въ Македоніи. Противно, поведене Турковъ и турецкихъ властей е досить людяне, але наколи Македонцѣ схочуть дальше воювати при помочи динаміту, то буде зле зъ ними. Розярене турецкого населенія дойде тодѣ до найвысшой точки и по цѣлой Македоніи попливуть рѣкы кроки. Терпеливость Турковъ е велика, але и месть буває страшною.

Донесеня американскихъ часописей зъ минувшого тыжня, будто-бы Туреччина выповѣла войну Болгаріи, не подтвержуютъ ся. Звѣсно лишень, що водносины мѣжъ тыми державами сильно напружены, але до войны мабуть не прийде: Туреччина побоюе ся забрызати въ нову халепу, зъ котрой Богъ знае, чи выйшла-бы цѣло. Впрочемъ розумѣе она добре, що абы й поборола невеличку Болгарію, то не мала бы зъ сего нѣкого хѣсна, бо Росія, Австрія и прочы державы не дали-бы ей взяти анѣ одной пяди землѣ зъ болгарского княжества.

Зъ симпатіи для поневоленныхъ и давленныхъ Мадярами Хорватовъ уряджено минувшого четверга доволѣ голосны противъ-мадарскы демонстраціи въ колькохъ мѣстахъ Краины. Въ Люблянѣ прим. демонструвало до 10 тысячъ людя середъ стрѣляня въ воздухъ и выбиваня вѣконъ въ домахъ Мадяровъ.

Вѣтрову кольку, Нестравность въ жолудку, Нервовѣсть, Плачь, Братъ сну и Роздраженне у дѣтей.

Не выльчить — не плати!

„A LIE HAS NO LEGS“.

[„Врехня не має ногъ“]

Англійска пословица.

Въ передпоследный вторникъ рознеслась вѣсть по Нью-Йорку, що Гладикъ набивъ своего приятеля Коду а Коду подеръ ковьтѣ на Гладикови. Якъ тамъ не было, одно знаемо певно, що тѣ два „наибольши христіане“ въ Америцѣ добре потермосили одинъ другого. Отъ до чого веде ихъ наука! Такъ набухали ся своижъ власной „Брехнѣ“, то ажъ мусѣли битись! Та яка ихъ „казета“, такъ приятельство и любовь! Дѣбре же, що такъ вчасно побили ся. Збаламучены ими люде можуть скорше провидѣти и зобачити своихъ „наибольшихъ“ учителей, якыми они е. „Брехня“ не має ногъ“, хотяй, якъ завважавъ Наполеонъ, она перша входитъ въ отворенныя дверѣ. „Отвори, скажавъ цѣсарь, дверѣ правды и ложы, а ложъ перша ввойде“, а М. С. Флешу додавъ также: „Такъ, Ваша цѣсарска есте, Вы маєте слушность; брехня нерше входитъ, та правда входитъ невѣдѣйше“.

Недовгій часъ, а нашы люде познають, що „Брехня“ е „брехнею“, хотѣбы ту брехню подтримували таки „свѣтила“, якъ мадарскы „гонведъ“ о. Товтъ и американскы сальониста о. Обушкевичъ.

Церковь Пресв. Дѣвмъ въ Сирен-тонѣ, Па., въ котрой посвячене иконостаса водбулось минувшой Суботы. Церковь тая записана на йриского би-скупа.

Byrnes'a —
BABY RELIEF
Byrne-a —
Дѣточа —
медицина
ВЫЛѢЧИТЬ
ПЕВНО —
Вѣтрову кольку,
Нестравность въ жолудку,
Нервовѣсть,
Плачь,
Братъ сну и
Роздраженне у дѣтей.
Не выльчить —
не плати!
Продають всюду.
25 центѣвъ фляшка.

„Салдатики!“

Написавъ В. Деде.

Малюнокъ изъ селянскихъ розруховъ на Украинѣ.

Ранокъ сѣрый, холодный, мартовскы ранокъ. Хмары темнымъ, густымъ дымомъ нависли надъ селомъ и неграбнымъ, величезными клубками низько повзуть куды-сь далеко-далеко. Сѣче пронизуватый, тонкы дощикъ и сѣблестымъ порохомъ покрывае и хаты, и землю и жовтозелену травичку, що з'явилась зъ подѣ снѣгу.

Въ концѣ выгону села, на самой дорожѣ стоить велика громада селянъ и чого-сь чекае. Худы, блѣды лица, ихъ похмурѣ и болѣстно сердиты очи дивлять ся куды-сь у поле за невеличкы лѣсокъ, де ховаесть ся шляхъ изъ села. А зъ села, то по одинцѣ, то купками, все подходить люде, — чоловѣки, дѣти, бабы, навѣтъ стары дѣды. Подходячы, дивлять ся на лѣсокъ и похмуро чытають:

— Нема ще?

— Нема! Щобъ ихъ и до вѣку не було.

Стоять больше мовчки, перекидуючысь короткыми словами, та иногда тихо заплаче яка баба. Але еи заразы же зупиняють, суворо заспокоючы:

— Каже-жь тобѣ дядько Явтухъ, що нѣчого не буде... Годѣ...

— „Не буде“... А якъ стрѣляти муть? Онъ у Кавунѣвъ...

— Ст!... Мовчи краще!... И безъ твоего плачу тутъ... горько.. Стрѣляти муть, то й муть... Однакъ зъ голоду здохла-бъ....

— Дѣти-жь у мене...

— И дѣти повытягувались бы...

Въ громадѣ трохи роступають ся и до бабы подходить невеличкы, сухенькы чоловѣкы въ рудой рѣдкѣй свѣтѣ.

— Плаче?... Бойть ся? — повертаесть ся вѣнъ до всѣхъ, ледве-ледве усмѣхаючысь доброю, ясною усмѣшкою.

— Стуѣляти муть кажесъ... — одповѣдае хтось похмуро и не твердо.

— Хм... — не кидаючи усмѣшки, дивить ся чоловѣкъ на бабу твердымъ, яснымъ поглядомъ.

— У Кавунѣвъ трѣохъ убили — зновъ схлипуе баба, дивлячысь куды-сь у бѣкъ червоными заплакаными очима и видно, якъ чисты слезы котять ся по глубокомъ зморщкамъ худого, негарного лица и падають на подрану свиту.

— Не бойсь, Ярино, не стрѣляти муть — тихо й не усмѣхаючысь уже, говорить Явтухъ и щось такъ твердо, ненарушимо нѣбы свѣтитъ ся на його маленькому гостренькому лицѣ, що не только бабѣ, а й усѣмъ стае яко-сь лекше и, здаесть ся, що й справдѣне стрѣляти муть.

Балачкы зтихають, потѣмъ зновъ де-сь вырываесть ся горькы, неупынный плачь, повный муки и страху передъ тыми, кого тутъ чекають, якы мають стрѣляти. И зновъ Явтухъ иде туды, зновъ чуесть ся його твердо-спокойный голосъ, и зновъ на якій-сь часъ стихають и плачѣ и балачкы; и только чути, якъ де съ на селѣ вие голодна собака, мовъ прорѣкаючи що съ страшне, холодне, тяжке.

Але не плачѣ сѣ, нѣ сей понурый, мокрый ранокъ не можуть зогнати зъ Явтухового лица того спокою и твердои вѣры, що свѣтитъ ся въ сѣхъ маленькихъ, сѣренькихъ очахъ, що мовъ спѣвае въ сѣому трохи розбитому голосѣ, що твердо дивить ся зо всеи трѣхи, згорбленой постатѣ. И всѣ вѣрятъ, хотять вѣрити йому. И нѣкто вже не дивуетъ ся тому, нѣкто не пытаесть ся, якъ то такъ стало ся, що сей Явтухъ, якого мало навѣтъ примѣчали въ селѣ, теперь мовъ староста, або старшина мѣжъ ними.

А стало ся се якось зовсѣмъ несподѣвано. До вчорашнього дня жило собѣ село якъ и перше: голодували, хорѣли, умирали; хѣба що водзначало ся теперь тымъ, що стали ходити якы-сь чуткы мѣжъ селянами, нѣбы скрѣзь встають мужики на панѣвъ и водбирають собѣ ихню землю. Але только й того; говорить, говорили а щобъ самымъ зробити, — чого-сь не робили, а якъ ходили до пана Партнера въ економію на роботу за 10 к. у день, такъ и теперь поневалялись; ѣли въ тыждень разъ яке съ варево изъ самои воды та двоухъ-трѣохъ картоплинокъ чоловѣкъ на пять, ховали мертвыхъ десятками на день, та про себе зъ ненавистю лаяли и Партнера, и земского начальника, навѣтъ самыхъ себе.

М. 66

(Дальше буде).

Справы „Союза“

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головний { о. М. СТЕФАНОВИЧЬ,
председатель { 619 Carson St.,
Pittsburg, Pa.
Головний { С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь { Box 76,
Jersey City, N. J.
Головний { АЛЕК. ШАРПОНЬ,
касирь { 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:
Место-председатель... М. Кравчинъ
NORTHAMPTON, PA.

Гаст. касиръ... И. Глова
EXCELSIOR, PA.

Радий:
М. Турокъ... Priceburg, Pa.
Мих. Пауча... Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ... Jersey City, N. J.
Мих. Градоль... McKeesport, Pa.
Андрей Добощъ... Lansford, Pa.
Ив. Сабать... Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:
Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ,
А. Валевский, Ник. Добровский.

Контрольна комісія:
о. Н. Подгорецкий, box 31, Jersey City, N. J.
К. Карчовъ, 140 Essex St.,
Ив. Гардай, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Квіт.

Отсимъ стверджую, що відобравъ емъ зъ касы Руского Народного Союза посмертне по бл. п. о. Антонію Бончевскимъ въ сумѣ \$600. словами шість сотъ доларівъ.

Олифантъ, Па. дня 26 Мая 1903.
И. Арданъ администраторъ.
СВѢДОКЪ: о. Н. Струтинский.

Квіт.

\$111.20 Duquesne, Pa. May 28 1903.
Received of The Little Russian National Union of America One hundred eleven dollars and 20 cents. payment in full for funeral expenses of John Markovich.

C. W. Allebrand, undertaker.

Рухъ

въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

Безъ вступного.

Братство св. АА. Петра и Павла въ Carnegie, Pa. вѣдѣль въ Союзѣ 55, буде принимати въ мѣсяцю Юнію 1903 року новихъ членівъ безъ вступного.

Хто еще не належить до нашего братства и до Союза, нехай не тратить доброй способности.

На послѣднѣмъ мѣтингу выбрало братство св. Петра и Павла въ Carnegie, Pa. нового председателя а именно Гната Турка. Въ нашѣмъ братствѣ пануе якъ наибольшій покой и згода.

Гнатъ Турокъ, председатель,
Арсеий Патрошъ, секретарь.

Дальшій жертвы на руску лемковску бурсу въ Новѣмъ Санчи, Галичина, зложили слѣдующі:
Юрій Подскачонный въ Jersey City, N. J. 5.00
Вже квітцозана сума \$49.25
Зібрано доси \$54.25

Посылайте жертвы на адресу:
Rev. N. Strutytsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Вѣдозва.

Вѣдозываюсь зъ просьбою до васъ братия Союзане и до васъ любезный читателей „Свободы“, и пукаю до вашихъ добрыхъ, щирыхъ, милосердныхъ сердець, котри чуютъ боль хорого ближнього, котри вѣдчувають нужду голодного, нещасного. Пукаю до тыхъ, котри знаютъ, що ихъ здоровье, ихъ сила, ихъ здоровый плечъ и грудь суть днесь — но заранъ за тыждень, за мѣсяця — може яканебудь недуга — ихъ ослабити и уничтожити и зроби ихъ не-

Довѣхъ васъ кличу: поможѣть бѣднѣй родинѣ, котрой батко и кормитель лежить хорый у холодной неопаленѣй катѣ уже семей мѣсяця а недорослый шѣсть маленькихъ хлопчикѣвъ и мати плачутъ голодный надъ нуждою своего кормителя.

Тымъ мученикомъ есть нашъ во Христѣ братъ, по крови Русинъ-Лемко, Теодоръ Варіанъ, родомъ зъ Регетова, повѣтъ Горлицѣ, Галичина. Теперь замешкуе въ Linlithgo, N. Y. и есть членомъ Р. Н. Союза. Оупущенный безъ всякой помочи, бо мешкае въ лѣсѣ въ компанічнѣмъ гавзѣ далеко вѣдъ своихъ людей. Фармеры милосердять ся надъ нимъ и часъ вѣдъ часу помагали ему, але тое навкучилось уже чужимъ людямъ.

его нужда не до описаня. Дорогий братя, я бувъ свѣдкомъ сей крайной нужды, бачивъ еѣ на власнй очи и тому прошу въ его имени: поможѣть братя хто що може; найменча жертва буде вдячно принята. Жертвуйте по пару никлѣвъ а Господь нагородитъ вамъ за тое въ десятеро. Поможѣть и дайте на медицину хорому а тымъ заспокоите его надѣю едину. Поможѣть маленькимъ хлопчикамъ недорослымъ, котри еще не годны собѣ заробити на хлѣбъ. Утрѣтъ слѣзы заплаканѣй матери, котра находитъ ся въ роспуцѣ! Братя, сповнѣмъ святой обовязокъ, рѣддаймо той довгъ, який на насъ вкладае наша совѣсть, бо не годить ся смотрѣти намъ сытѣмъ, одягненимъ на нашего голодного конаючого брата.

На помѣчь нещасной родинѣ доси зложили: К. Карчовъ \$5.00, о. Н. Подгорецкий \$5.00. Прошу ласкаво нашихъ Высокоповажанныхъ Отцѣвъ Духовныхъ заняты ся сею справою о сколько возможно та взбудити чуте въ нашихъ братяхъ, чтобы успѣшили хочъ зъ маленькою лептою нещасной родинѣ.

Жертвы прошу присилати на адресъ: K. Kirczow, 140 Essex St. Jersey City, N. J. Jersey City, N. J. May 25. 1903. Костъ Карчовъ.

НАДОСЛАНИЕ.

Вѣдповѣдъ „Правдѣ“ и Гладикови.

Вже неразъ читали мы злобный дописи въ вашѣй „казетѣ“, котру дехто зве помыйницею и не дармо, бо она помыла и нашъ миски по свяченѣмъ. Розплакалась небога на весь голодъ, що сестричне братство св. Ольги робило гостину и запрсило въ гостѣ оо. Подгорецкого и Тимкевича та иншихъ людей зъ околицѣ а о таке поважне р... анѣ собѣ нѣхто чобота не вытеръ. И чи то по християнски?... Такъ есть, по християнски. Если „редакторъ“ не бачивъ якъ люде роблять, коли догѣть носивъ, то мы за то не можемо, але теперь мае способность читати и видѣти, що такихъ якъ вѣдъ люде межи себе не пускають.

О побожности „редакторъ“ говорить не будемъ, бо

доводѣвъ на тое досыть зѣ вѣхъ сторонѣ. Его вже люде знаютъ. Згадава „казета“ пише, що мы скликали до салону кѣлька дѣвчатъ. То есть ложъ мѣзерна! Тамъ на той гостинѣ не було кѣлька дѣвчатъ але було цѣле сестричне братство св. Ольги. Розумѣете пане редакторъ? Тай не въ салонѣ то було, бо тамъ есть особня галля на мѣтинги на першѣмъ поверѣ. Тамъ сестричне братство св. Ольги завязало ся 4 роки тому назадъ, тамъ всегда мало мѣтинги и мае ихъ ажъ до нынѣ! Ты п. „редакторъ“ завязавъ сестричне бр. св. Варвары и такъ само есь тамъ отвиравъ мѣтинги навить въ той самъ день. только успѣшивъ есь ся о пару годинъ, чтобысь мѣгъ сестры перемовляти. Чи може неправда? Але колись видѣвъ, що бизнесу незробишь больше, то перенѣсь есь ся зъ сестричнѣмъ мѣтингомъ до своей „редакци“ де туманишь дѣвчата якъ можешъ и платятъ тобѣ рентъ. То есть доказъ, що ты не дбаешъ о жадне братство анѣ о организацию только о свою киченю! О дацію честь ты ся не старай, только своей шукай, бо ты еѣ стративъ вже давно. Сестры св. Ольги мали честь и мають и рускому народови ганьбы не зроби, але ты п. „редакторъ“ робишь. Знаешъ добре, що сестричне братство св. Ольги стоитъ добре, тобысь го хотѣвъ понизити передъ свѣтомъ, але не твоя на то голова! Що тычѣть ся грошей, то сестричне братство вѣдѣль 3-ий не взяло зъ головной касы а нѣ одного цента, але мае свои особны грошѣ, котри заробило на балю а то \$47. Зъ того дало братство и на увязненныхъ страйкерѣвъ въ Олифантѣ и на школу руску для дѣтей, котра есть тамъ де була гостина. Сестричне братство давало балъ 16-го Мая на доходъ школы, а ты п. „редакторъ“ що давъ? Що ты доброго зробишь? Ты зробишь только, що въ бр. св. Варвары заложивъ есь по \$1.00 кары на тыхъ, котри бы пошли на нашъ балъ, але прото ихъ було досыть, такъ що и ваша каса скорытае зъ нашего балю, если буде розказъ выкованный, але не мыслимо. Дячогожь не подавъ есь ты вѣсѣ рускй пѣсни, котри ся тамъ спѣвали, але лемъ ту одну „Не пора“? Тажъ тамъ ся спѣвало „Христосъ воскресъ“, а зъ народныхъ була перша „Миръ вамъ братя“, котру ты такъ любишь голосити, але не такъ мыслишь; бо если бы собѣ взѣ руки подали, то ты д..... мусѣвъ бысь утѣкати зновъ до Мейфѣлдскихъ лѣсовъ учѣтись.

Мы не знаемо звѣдки ты п. „редакторъ“ дознавъ ся о нашѣй гостинѣ, коли твоѣй „репортеръ“ Г. Гіажа спитый въ салонѣ подъ сходами пересидѣвъ. Зъ насъ анѣ одного вѣдъ не бачивъ, тожъ и не мѣгъ лѣпшу справу подати лемъ ложъ.

Мы яко гостѣ протестуемо противъ безличной брах-

нѣ „редактора“ пописаной въ 16-ѣмъ числѣ его „казетѣ“. Мы не бачили нѣ чули проякусь безбожностъ, анѣ тамъ горѣвки не було зовсѣмъ, але „репортеръ“ цивѣ горѣвку, тожъ мысливъ, що и каждый еѣ не. Нью Йоркъ, Н. Й. Май 26. 1903. И. Парлякъ,
Иванъ Лазорчакъ,
Григорій Партко,
Павло Зятѣкъ,
Татусъ Пейко.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Червень		
4	Ч.	Василиска
5	П.	Михайла, Евфроний
6	С.	Задуси, Самеона, Мелетія
7	И.	Сосенствѣ св. Духа
8	П.	Пресвя. Троицѣ, Карпа
9	В.	Терапонта
10	С.	Никиты еп.

— Про грѣзне зелѣзничне нещасте доносѣтъ намъ изъ Шаронѣ, Па. Коло стациі Вестъ Мидлсексѣ Па. зударили ся два тягаровѣ поѣзды, а що на одномъ зъ нихъ находило ся 50 тоннъ динамиту, наступила сейчасъ по зудареню страшна експлозиія, котра знищила обѣ лѣокомотивы и 26 вагонѣвъ. Обслуга поѣздѣвъ предвидѣла катастрофу и задалегѣдъ повыскакувала зъ вагонѣвъ, але сила експлозиіи була такъ велика, що помимо значной вѣддали досягнула ихъ и тяжко покалѣчила. Другимъ поѣздомъ перевозжено 250 штукъ волѣвъ на арѣзъ зъ чого погубило 158 штукъ, експлозиія знищила такожъ великій кусень зелѣзничного шляху.

— Мичелъ президентъ Юниі Сполученныхъ Углекопѣвъ, выдавъ вѣдозву до майнерѣвъ, котроку вызвае до доброй вѣдъныхъ жертвъ на будову нагробного памятника для безталанныхъ углекопѣвъ, поубиванныхъ въ Латимерѣ, Па. дня 10. вересня 1897 року, подчасъ страйку майнерѣвъ, черезъ помѣчниковъ шерифа. Въ своѣй вѣдозвѣ называе ихъ президентъ мучениками робѣтничей справы и бажае, чтобы въ 6-ти роковины вѣдбуло ся посвячене памятника.

— Страшна буря, що звеся торнедо, змела зъ лица землѣ лице мѣстечка Карменъ въ Оклагомѣ, такъ, що не лишѣвъ ся камѣнь на камени. Три особы втратили при томъ жите, а 45 було покалѣченныхъ. Карменъ числило 500 жителѣвъ. Така сама доля мала стрѣнути мѣстечко Марпалъ, Окл. де погубило до 20 особѣ.

Телеграммы зъ Небраска доносѣтъ: Торнадо котрый скаженѣвъ въ полудневныхъ повѣтахъ державы Небраски, надѣлавъ безлѣчь шкоды и втратъ. Цѣлий оселѣ знищенъ, комунікація перервана, а звалища и румовища докруги. Зъ людей погубило 25 особѣ.

Подобны вѣсти надходѣтъ такожъ зъ Канзасѣ. Тамъ мѣжъ иншими перемѣнивъ торнадо повѣ мѣстечка Клей Сентръ, въ купу румовищъ, а въ мѣстахъ Ешландъ и Селайне надѣлавъ шкоды на 1 миліонъ 500 тысячъ доларѣвъ. Ту погубило 6 особѣ, а до 50 було раненыхъ.

Дня 27. и 28. Мая скаженѣла грѣзна буря въ полудневѣмъ Огайо. Шкоды великій, богато людей покалѣченныхъ.

— Майже цѣле село Сейченѣ, шопровѣской столицѣ на Угорщинѣ, упало жертвою огню. Погорѣли хаты, будинки и всѣ господарскы зваряды вразъ изъ припасами збѣжа. Кѣлька сотъ родинъ лишило ся въ наслѣдокъ того безъ даху надъ головою и средствъ дожити, а бѣда мѣжъ ними тимъ больша, що нѣхто не бувъ обезпеченый вѣдъ огню.

Въ Якубянахъ, списконой столицѣ, згорѣла церква, школа поверхъ 60 хижъ та господарскихъ будинковъ. Ту такожъ мало хто бувъ заасекурованный, а около 300 душъ погорѣльцѣвъ лишило ся, немѣвъ середъ воды. Добры люде зъ сусѣднихъ сѣлъ присылають для нихъ хлѣбъ, збѣже и що то може, та чи зъ милостинѣ будуть они ситыми?

— Пересоленый польскій патриѣтъ Болеславъ Шварцъ обчисляе, будтобы вѣхъ Поляковъ жило въ Европѣ 43 миліоны, зъ чого въ самѣй лише Галичинѣ е ихъ ажъ 7 миліонѣвъ 500 тысячъ душъ. Мимоволѣ насувае ся пытане: де той патриѣтъ подѣвъ 3 миліоны 300 тысячъ Русинѣвъ котри тамъ живутъ? Чи зѣвъ ихъ зъ польскою саламахою? Въ дѣйсности вѣхъ Поляковъ е въ Европѣ около 16 миліонѣвъ, зъ чого на Галичину припадае не больше, якъ 3 миліоны 700 тысячъ. Пересоленый патриѣтъ не видѣтъ одначе сего, зачисляючи до Поляковъ, кого лишень може. Всѣ такі патриѣты страшно короткозоры.

— Доносѣтъ зъ Украины, що въ селѣ Крипѣ коло Рѣвного, волинской губерніи, выбухъ пожаръ котрый знищивъ 40 господарствъ. Огонь повставъ въ ночи, коли всѣ спали, наслѣдкомъ чого 30 особѣ и кѣлькадесять штукъ худобы погубило въ огни.

— Минувшой Суботы вѣдбувъ ся въ Олифантѣ, Па. балъ на доходъ церкви въ Роздѣлю въ гали п. Петра Грабанѣ. Гостѣ забавлялись дуже прилично и красно. Зъ балю прійшло доходу около 120 доларѣвъ.

— Соціалісты въ Пенсилвеніи поставили чотырохъ своихъ кандидатѣвъ на урядниковъ стейтовыхъ, якихъ будутъ выбирати сейосени. Кандидатомъ на касіера е Смитъ, капелюшникъ зъ Редингу, Аткинсонъ зъ Филадельфіи кандидатомъ на головногъ контролѣора — а Гейздрикъ зъ Егіе и Лічъ зъ Питсбурга суть кандидатами на членѣвъ вызшого суда.

— 327 людей згинуло, 45,000 безъ даху надъ головою — страта въ грошахъ выносить около 17 миліонѣвъ доларѣвъ. Все се

суть наслѣдки великой зливы, повени и огню, якы лучились послѣдними днями въ стейтахъ Канзасѣ, Айова и Мисури. Наибольше потерпѣли мѣста Нортъ Топека и Канзасѣ Сити. Въ Н. Топека вода 12 до 15 стѣпъ глубока пливѣ головными улицами мѣста. Въ недѣлю вода трохи упала, але не богато, бо дощъ не переставъ падати.

— Англійскій корабель „Годерсфилдъ“ потонувъ минувшого тыжня коло Автверпіи (на побережью Бельгіи), наслѣдкомъ зудареня зъ кораблемъ „Уто“. Богато подорожныхъ, а мѣжъ ними 22-охъ австрійскихъ та галицкихъ емігрантовъ, втратили при томъ жите.

— Бувша австрійска архикнягиня и жена пок. архикнязя Рудольфа, а теперь графиня Лонай, розпочала судовый процесъ противъ своего батька, бельгійского короля Леопольда, домагачись вѣдъ него спадщины по своѣй матери, котра выносить 3 миліоны 400 тысячъ доларѣвъ. Король хоче еи дати зъ того лише 120 тысячъ доларѣвъ.

— Хотите правовагы ся, выставити кому повномочіе, купити або продати майтокъ, достати сплатокъ, сколектовати грошъ вѣдъ должниковъ або увѣдѣнати ся вѣдъ войсковой ексценриі, пишѣть до John-a Nemeth-a 457 Washington St. New York, N. Y. Вѣдъ вѣмъ всю зрѣбѣть якъ найлѣпше и скоро.

— Довгий вѣкъ. Въ Салемѣ, Орег. померъ робѣтникъ Йосифъ, Бещовъ, проживши 114 лѣтъ.

Въ Юпорѣ Сендуски, О. померъ Петро Стенлей, въ 110 роцѣ жита, а лишѣвъ вдову по собѣ, котра числитъ 106 лѣтъ. Супруги жили зъ собою 85 лѣтъ.

Американскій паперы. Юнайтедъ Стейтсъ Ди-стриктъ Кортъ надъ почтою въ Скрентонѣ засѣдае майже каждого дня въ роцѣ и выдае паперы. Кто хоче достати паперы може прійти зѣ свѣдками до сего корту и достати паперы таки того самого дня. Потребѣ однакъ повѣдомити о своимъ прихѣдѣ впередъ клярка E. R. W. Searle, Federal Bldg., Scranton, Pa., чтобы вѣдъ мѣгъ все приготовить до переслухання.

Подяка.

Дай Боже, чтобы американска Русь мала якъ наибольше такихъ сыновъ якъ п. Юрій Хилиакъ, звѣсный сторникъ и готельничій въ Olyphant, Pa. Минувшого тыжня я пріѣхавъ изъ Галичины до Олифанту, Па., а не маючи тамъ своихъ знакомыхъ, зайшовъ до п. Ю. Хилиака, котрый принявъ, погостивъ и передержавъ мене черезъ кѣлька днѣвъ, неначе рѣдного брата. Въ чужѣмъ краю и мѣжъ чужими людьми було се для мене великою подмогою и радѣю. Щобы хочъ въ частѣ вѣдвѣдати ся за те, на отѣмъ мѣсци складаю п. Ю. Хилиакови и его пов. супругѣ широ-руске спасибо.

Клядѣй Бачишъвий.

НАДСАДЖЕНЕ

Є се шоденна недуга мѣж людьми. Повстає звичайно вѣдѣ тѣмъ праць вѣ насадѣтокъ поддѣганя а часто й вѣдѣ горячки аѣ нѣмш недуги, котра поранить сподну оболонку такъ, що кишки виходять. Бути насадженымъ не в соромахъ але за те є прикримъ и часто небезпечнымъ. Доси зачи- сяля є до недугъ, котри не да- ють ся вилѣчити безъ операції, та завдяки знанню теперь

Вилѣчене

належить до певныхъ и вѣ 90. случаяхъ на 100 недуга нѣколи не поверне. Безъ ножа, безъ бо- ло, безъ операції, подвязокъ и безъ перепоны вѣ праці вилѣчу- еась дѣйсно. Приїдете лише до мене разъ на тыждень и за 4 до 5 выйдѣте будете здоровы. Свѣ- доцтва и листы зъ подякою вѣдѣ многихъ особъ, котрыхъ я вилѣ- чивъ найдете вѣ моимъ офісѣ. У- видѣте тамъ пацієнтѣвъ вѣдѣ дѣ- тѣного до старечого вѣка (обохъ половъ).

Dr. Alex. O'Malley

спеціаліст пропуклины, жолудко- выхъ и кишковухъ недугъ. Має офісы вѣ Philadelphia, Wilkes- Barre и Scranton, Pa.

Філадельфійскій офіс: 1409 Arch Str. (Near Broad.), Скрентонскій Burr Building, 134 Washington ave., Вилкесберскій 158 So. Washington Str.

Вѣ Скрентонѣ ординує вѣ кождѣй понедѣлокъ и вѣ второкъ вѣдѣ год. 1 до 8. веч.

Знаменитый лѣкаръ заступає д-ра O'Malley-а вѣ кождѣмъ офісѣ; всюда гѣдне подиву хемічно-еле- ктричне лѣчене и пропуклины и тай- ныхъ недугъ.

ПАМ'ЯТАЙТЕ!

Я гарантую вилѣчити кождѣй случай, якій лишъ обов'язує ся лѣчити. Вилѣ- чу кождѣй случай про- пуклины такъ, що вже нѣколи не поверне.

ВСЯЧИНА.

Чудно єи.

— Бабуно — пытає ся 5-лѣт- на дѣвчинка — де мой батько родивъ ся?

— Коло Києва, на Украинѣ — водповѣдає бабуня.

— А моя мати?

— Вѣ галицкомъ мѣстѣ Ко- ломыѣ.

— А я?

— Ты, дитинко, вѣ Шамокінѣ, Па. вѣ Сп. Державахъ.

— Гмъ, гмъ, се чудно, якъ то мы до купи зійшли ся и такъ добре познакомили ся изъ собою.

Свѣтъ вѣ числахъ.

— Обчислено, що накопи-бъ всю плодородну землю, яка є на свѣтѣ, роздѣлено помѣжъ жителѣвъ землѣ, то на кожду особу, виклю- чаючи дѣтей, припадало-бъ по 23 и повъ акра.

— Рѣшнй урядники спроневерѣ- ле минувшого року вѣ Сп. Дер- жавахъ и Канадѣ поверхъ 6 мѣ- лѣнѣвъ доларѣвъ.

— Вѣ 1902. роцѣ вышито вѣ Сп. Державахъ 1498 мѣлѣнѣвъ 910 тысячъ 304 галѣнѣвъ кавы и 1381 мѣлѣнѣвъ 875 тысячъ 437 галѣнѣвъ пива.

— Послѣ найновѣйшой стати- стики живе на цѣлѣй кули земскоѣ 534 мѣлѣнѣвъ христіанѣвъ, 10 мѣлѣнѣвъ 800 тысячъ жидѣвъ, 175 мѣлѣнѣвъ 290 тысячъ маго- метанѣвъ и 823 мѣлѣнѣвъ 420 тысячъ т. зв. поганѣвъ, якъ бра- нѣнѣвъ, будистѣвъ и пр.

— Вѣ мѣсяцѣ цвѣтнѣю с. р. пришло черезъ Нью-Йоркъ до Сп. Державъ 92 тысячъ 774 свѣжихъ емигрантѣвъ.

— При концѣ 1902 року було вѣ цѣлѣй Нѣмеччинѣ 28 тысячъ 117 лѣкарѣвъ. Припадає тамъ о- дець лѣкаръ на кождѣхъ 2000 жителѣвъ.

— Послѣ оповѣщеної недавно статистики выходило минувшого року вѣ російскоѣ державѣ 872 дневникѣвъ и періодичныхъ часо- писей вѣ російскоѣ мовѣ, 131 вѣ фінскоѣ и шведскоѣ, 101 вѣ поль- скоѣ, 56 вѣ нѣмецкоѣ, 16 вѣ латинськоѣ, 13 вѣ естонскоѣ и по 7 вѣ мовѣ французскоѣ та вѣр- моньскоѣ. Лише на поверхъ 25 мѣлѣнѣвъ Украинцѣвъ не выходѣть нѣ одна питома, украинська часо- писъ! Царъ не велѣтъ!..

— Хотите, чтобы ваш грошъ безпечно и скоро булѣ высланъ до старѣго краю, то вамъ то зробити John Nemeth, 457 Wash- ington St. New York, N. Y.

Важне! Дуже важне!

БРАТСТВО

св. Иоана Хрестителя вѣ Monessen, Pa. буде при- нѣмати вѣ мѣсяцѣ Юнію и Юлію 1903 року новыхъ членѣвъ безъ вступного. Братство сѣ належить до Р. Н. Союза. Русины вѣ Monessen, Pa. и околицѣ не тратьте доброй спѣсобности и приступайте до нашего братства та забезпечайте се- бе и свои родины. Присту- пайте и до Союза, бо то єсть найлѣпша наша руска організація.

Потрѣбно хлопця

до работы вѣ рускомъ сто- рѣ. Мусить бути честный и робѣтнѣй. Добра запла- та и удержане. Голоситесь до

Mr. Gabriel Dziadik
130 Main Str., Debury, Conn.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ кра- довъ черезъ нашу газету, мусить заплатѣти 25 центѣвъ за кожде ого- лошене напередъ.

Глухоту

такѣ шумъ вѣ ухахъ лѣчить и наикорѣвѣшѣмъ часѣ. За тѣмъ цѣну Пѣи и т. с. єєй часѣ. Всякі поясненія д-ра И. Лично навѣтъ слабѣсти, котрі взагалѣ вважѣють невилѣ- чимими. Одинокий заклад сего рода вѣ Америкѣ. Руска клініка St. Louis, No., 2933 Heurietta Str. 15-мѣсѣсѣ 02

В. J. Keogh.

Продає всякій напѣтки темперенційнѣй. вѣйсѣбрь и селѣрь.

СПЕЦІАЛЬНІЙ ОРДЕРЫ НА ВАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕ- СѢЛЯ И ДРУГІЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офіс: 327 E. Centre Str. SHENANDOAH, PA.

We Want a BRIGHT BOY to work after School Hours

Any boy who reads this advertisement can start in business on his own account selling

The Saturday Evening Post

No money required. He can begin next week. Many boys make over \$5 a week. Some are making \$15.

THE work can be done after school hours and on Saturdays. Write to us at once and we will send full instructions and 10 copies of the magazine free. These are sold at 5 cents a copy and provide the necessary money to order the next week's supply at the wholesale price. \$225.00 in cash prizes next month.

THE CURTIS PUBLISHING COMPANY 485 Arch Street, Philadelphia

Сегодня добры часы!

Коли бажаєте выставити гарный нагробникъ на мо- гильнѣ помершихъ але доро- гихъ Вамъ особъ, то пи- шѣть до насъ по иллюстро- ванный цѣнникъ хрестѣвъ. Нашѣ хресты є сильнѣй, гарнѣй и моднѣй. — Прекра- сно выкѣнченѣй, украшенѣй сѣрѣбломъ або позолочѣваны. — Зѣ розп'ятѣмъ Христа и зѣ водливанными буквами тай зѣ надписею помершого, якої лише захочете.

Адресуйте:
N. Y. Cemetery Monumental Co.
Punxutawney, Pa.

Чи маєте ма- шинку до стриженья? Якъ нѣ, то чому такъ?

Така выгѣдна рѣчь, котру такъ легко можете купѣти. выплатѣти сѣ кождѣму мушнѣвъ, що має волосє на головѣ. Вѣнъ обстрижѣть нею 3 до 4 разѣ а вже машинка выплатѣть сѣ єму и цѣлѣй рѣчки може стрѣчи ся нею дарѣмъ.

Добру машинку до стриженья по- шлемо Вамъ за 75 центѣвъ.

Лѣпша машинка, якою можете стри- чи волосє найше або выше, якъ лишъ загадаєте, коштує \$1.45. До кождѣй ма- шинки додаю дарѣмъ одну красну рѣчь.

Замѣwienia пишѣть до:
S. Keltonik
PUNXUTAWNEY, PA.

Гей Русини! чи знаєте вы до- рогѣ до дешевого и доброго куп- ча? Она вѣде просто до

Юрія Хилѣака

вѣ OLYPHANT, PA.

Вы єго певно добре знаєте. Вѣ него анидѣть одинокий, найдѣшевѣйшѣй, най- гучѣйшѣй и наймѣднѣйшѣй стѣоръ вѣ убрѣнахъ. Купѣте добре „пѣифарту“ и скоро и безпечно поїдете вымъ грошѣ до старѣго краю. Не гадайте „однакъ, що то ємъ все — нѣ!“ Вѣнъ має ше найпарад- ѣвѣйшѣй салунъ вѣ мѣстѣ полѣ назѣво:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ вѣ рѣднѣмъ бабкѣ на весѣлю.

МАЄШЪ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ? CONDRA LOTZ.

305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa. оправляє книжки всѣлякого рода, хъ бы яѣ розтрѣсенѣй. Такожъ робѣтъ книж- ки для братствъ, церковъ, бизнесменѣвъ и т. д. За роботу гѣвантує.

ВИКТОРЪ ВѢЛЮШЪ.

— Нотаръ Публичнѣй. —

Залагоджує всякій справу ґрунтовой и маѣстѣвъ зѣ старѣмъ краємъ. Вырѣбляє повномѣчѣи, купує або продає маѣстки, веде процесѣи, довершѣе подѣлу маѣстѣвъ, колектує грошѣ вѣ старѣго краю, увольняє вѣдѣ асентерунку и т. п. Продає такожъ шѣфкарты, посылає грошѣ до краю и асентерує вѣдѣ огню и вѣ житѣ за найнижшѣ цѣну.

Вѣ справу залагоджує точно и скоро.

Пѣрады удѣляє листовѣю або устно зѣвсѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,
Notary Public,
205 Washington Str.
JERSEY CITY, N. J.

THE HOME BREWING CO., Shenandoah, Pa.

Вырѣбляє бѣлѣ и червѣне пиво, портѣрь и єйль най- лѣпшого гѣтунку вѣ стѣйтѣхъ. Уживають лишъ найлѣпшого ячменю и хмелю. Дер- жѣть все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.

W. W. Rynkiewicz, секретаръ.

Dr. A. BACEWICZ,

4 Penn Ave. — SCRANTON, PA.

Замѣшкавъ на мѣсци всѣмъ до- бре знанѣго доктора Шлюпаса.

Говорѣтъ по руски, словенски, поль- ски, литовски и англѣйски.

Має такожъ свою антику.

Хѣрѣ могутъ єго бачѣти вѣ апѣтѣхъ мѣжъ 8 годиною рано а 7 вечѣрь.

Новый телефонъ 756.

Новоурѣдженнѣй Рускѣй Гѣтелѣ СЕМАНѢ ВАРНЫ

100 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Зайдѣтъ до него, а обслужѣтъ васъ красѣно и чѣмѣно та удѣлѣтъ вамъ добру пораду во всѣхъ спра- вахъ. Напѣтки все свѣжѣй, а цѣга- ра зѣ найславнѣйшой руской фа- брики; великѣй шклянки пива а до- того „free lunch“. Гѣля на мѣ- тѣнгѣи и рѣшнй забавы. Вступѣтъ, не пожадѣте.

ДОКТОРЪ ПРАВЪ ЮЛІАНЪ ЧУПКА,

— адвокатъ —

N. Main Str., Wilkes-Barre, Pa.

P. O. Box 372.

Гѣо офісѣ вѣ Scranton, Pa. є на 303 Spruce Str. Але до Скрентонѣ приїждѣає тольѣко кождѣго поведѣна и чѣтверга вѣдѣ годинѣ 6-ѣи до 8-ѣи вечерѣмъ.

Вѣ справу америкѣйскѣй вѣ повѣтахъ- Люзерѣе и Лѣкована.

Хто має справу ґрунтовой, або хочѣ водобрѣти грошѣ або спѣдокъ вѣ старѣмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вѣнъ буѣвъ ад- вокатѣмъ вѣ Галичинѣ.

Вѣсѣ контракты, правѣй напѣры и повномѣчѣи.

№ 404

РЕСТАВРАЦИЯ И КАВЕРНА

* TROMETTER'S *

(Трометтеръ)

при Рѣдиньскѣмъ дѣлѣ вѣ Shamokin, Pa.

Свѣдѣна. Обѣды, Вечѣрь.

Вѣ кождѣмъ часѣ можна достѣти такъ горячѣй якъ и зимнѣй перекусѣи. Потравы прилагодѣнѣи на європѣй- скѣй спѣсѣбѣ, дѣжѣ смачно. Услуга солѣдна. Окремѣ комнѣты для родинѣ. Найлучшѣй вина, пива, лѣкѣры, горѣлки и всѣ можлѣвы напѣтки. Цѣна дѣжѣ мала.

Важне!

Хтобы мѣвъ яку-небудѣ справу до залагодѣня вѣ старѣмъ краю, якъ: прода- жа ґрунту, справа спѣдко- ва, сплата довѣговъ, спѣро- вѣдѣне ґрошей, пашоор- ты, справа войсковѣй и всѣ- кѣй иншѣй справы, що мусѣть переходѣти черезъ руки конзуля, най удасть ся до **ЮРІЯ ХИЛѢАКА** на адре- су: Geo. Chylak, Box 368 Olyphant, Pa.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

гѣтелиничѣй

на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочѣтъ выпѣти гарнѣенко? Запѣтай ся до Митренѣко? Гѣтель, вѣску, пиво має, Повнѣй шклянки доливѣає 6 пѣтара, є и гѣля На мѣтѣнгѣи, на забавы: Тамъ посѣдѣшь, погуляєшь. Вѣчуєшь неодо цѣкаве, — А що выпѣшь, то знаѣ братѣ. Поѣде дальше, якъ у пѣты!

Dr. F. J. Meek, (МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦІАЛІСТ СЛАБОСТЕЙ ЖѢНОЧИХЪ, ДѢТЯЧИХЪ, І ВЕНЕРІЧНИХЪ. Жѣны при пороѣхъ дѣлають особливѣи опѣка.

Офіс: 3 N. Shamokin Str. } Телефонъ SHAMOKIN, PA. } № 1673

ОДИНОКА РУСКА НАРОДНА ДРУКАРНЯ
вѣ Нью-Йорку
ВАСИЛІЯ САРІЧКА.
ВЫГО-ТОВЛЯЄ ВСѢ ДРУКАР-СКИ ПРАЦѢ, чи фѣнетѣкою або еѣтимѣологією писани.
Пишѣтъ полѣ адресѣю:
V. V. SARYCH,
517 E. 13th St., New York.

Гр. ЖУРАВЪ вѣ ад. ГОРБАЛЪ

— маѣтъ —

знаменѣто зарядженѣй го- тѣль вѣ Derby, Conn.

Близъко дѣла, 94 Main Str.

Вѣсѣ знають Грѣпа и Лѣшка, бо они добры Русинѣ! Обслужѣає васъ скоро и гѣчно. Товарѣ маѣють добрый. Порадѣтъ краѣнамъ кудѣ, де и якъ удаѣтѣсь вѣ, справѣ ґрунтовой вѣ старѣмъ краю. До своѣго заходѣтъ до своѣго! Таѣе ба чѣсть и свѣихъ спѣмагаѣи. Такожъ посылають грошѣ до всѣхъ чѣстей свѣта тѣно, скоро и безпечно, бо аѣложила кѣвѣцю (зарѣку).

С. М. НАТНАВАУ.

агѣнтѣ вѣдѣ огнѣвой асѣкураційномъ компанѣи.

Колектуєтакожъ грошѣ за рѣнтъ. Має два дома до рѣнту на Race str., три дома на продажѣ на Hill str., дома до мешѣнаѣи або на продажѣ на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѣНА ДѢЖѢ НИЗЪКА.

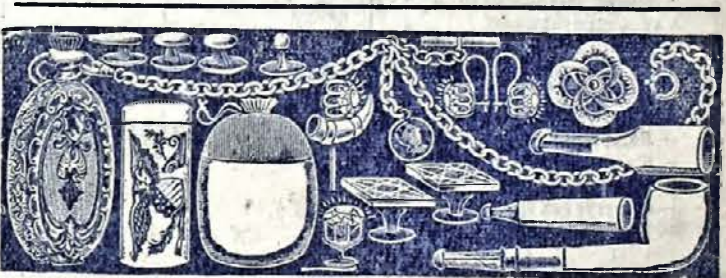
ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНІЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВѢ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбѣлѣшѣй рускѣй компанѣичнѣй сторъ вѣ Аме- рицѣ. Залѣженѣй ще вѣ роцѣ 1889, а тепѣрь побѣльшенѣй, украшенѣй и на ново урядженѣй. Новый дѣмъ великѣй, краснѣй, котрый компанѣи ку- пѣла 1896 року за \$18,000 доказаѣ, що може ком- панѣична работа. — Вѣсѣ ро- зумнѣй Русины належѣтъ до тоѣ компанѣи, купѣють зѣ своѣго власѣно- го сторѣ значѣтъ, спѣмагають самыхъ себѣ. — Мѣсячно оберѣає сторъ сумѣю \$4,000.00 Зарѣджѣють нимъ:
Н. Габѣра, М. Колодѣй и М. Пѣлякѣ.

ДАРѢМЪ 14 ПРЕКРАСНЫХЪ ПОДАРКѢВЪ НА ИВѢЛЫШНІЙ ВАРѢНІИ ПРЕДЛОЖЕНІИ КОЛІНЕБУДѢ НИЧЪ НЕ КОШѢУЄ ВА- ЧИТИ ТОВАРѢ

Днѣсь предѣлагаѣмо одну зѣ найлѣпшихъ годинѣокъ женѣску або мужѣску зѣ Праѣдѣивѣмъ Америкѣйскимъ Оѣсерѣдѣкомъ, дорожѣи каменѣямъ, добрымъ холѣмъ R. K. гарантованѣу, шѣклеве выкѣченѣе, зѣреґулованѣу зѣ письменѣною Іарѣнѣцѣю на 20 лѣтъ, що до виглѣду, витѣрѣваѣстѣи рѣвѣно \$40 цѣрозолѣотѣй годинѣицѣ. Всѣмъ любѣ- тѣлямъ тоѣ клѣси годинѣи даѣмо є прѣтѣгѣу найбѣлѣзѣшихъ 60 днѣвъ зѣвсѣмъ дарѣмъ слѣдѣуючѣй краснѣй подарѣкѣ: 1 Вѣдѣнѣску фѣйку зѣ морѣскоѣ пѣвѣли, зѣ бурѣштѣномъ, вѣртѣстѣи \$1.50; 1 Праѣдѣивѣу зѣморѣ шѣнки цѣнѣарѣнѣцѣю вѣртѣ. 75 ц; 1 праѣдѣивѣу м. п. пѣтарѣнѣцѣю 50 ц; 1 шѣнѣрѣйшѣй кашпѣукъ на тѣютѣи 25 ц; 1 нѣклове пѣудѣло на сѣрѣнѣцѣи 25 ц; 1 єлѣтанѣтѣнѣй золѣотѣй лѣнѣпѣушѣкъ зѣ Cameo Charm \$1.50; 1 прѣкрѣ. золѣочѣну брошѣку \$1.00; 1 пару кулѣчѣнѣкѣи зѣ бѣрѣлѣянѣми 1.00; 1 прѣгарѣну шѣпѣлку до маѣлѣи зѣ каменѣемъ 40 ц; 1 пару золѣочѣ- нѣхъ спѣнѣковъ до маѣнѣтѣвъ 40 ц; 1 пару золѣочѣныхъ спѣнѣковъ до руѣвѣнѣвъ 25 ц; 2 спѣнѣки до коѣвѣнѣрка 50 ц; 1 дѣбѣру спѣнѣку на гѣрудѣи зѣ краснѣмъ каменѣемъ 75 ц. Годинѣу и 14 по- дарѣнѣвъ шѣло С. О. D. \$4.98 и коѣшна експѣресѣу зѣ правомъ безплатѣного оглѣдѣна и вѣдѣ- слѣанѣи наѣзадъ на наѣшъ коѣштѣ єли не поѣдобѣтъ ся. Де нѣтѣ експѣресѣной офѣсѣу трѣба \$4.98 пѣсѣлатѣ вѣ орѣдерѣмъ. Хто пѣшѣе грошѣи зѣ орѣдерѣмъ дѣстаѣе єще кишѣенѣковѣй нѣжъ дарѣмъ и всѣ рѣчи опѣлаченѣи рѣдѣистровѣною почѣною **ОДНА ГОДИНѢКА ДАРѢМЪ ЗѢ ПОДАРѢ- КАМИ** сѣи купѣши або продаѣи 6. Пиѣши чи хочѣши женѣську чи хлопѣску годинѣку. До женѣйскихъ годинѣокъ поѣслаѣмъ 50 ц. довѣнѣй Lognette лѣнѣпѣушѣкѣю вѣмѣсто Дѣкенѣса. Пиѣши днѣсь заѣили наѣи товаръ будѣрозѣпрѣдѣанѣй. Адресъ **ATLAS JEWELRY CO., 67 Metro- politan Block, CHICAGO, ILL.**

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA

— POSTMASTER —

Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякій потрѣбнѣй рѣчѣ до житѣя, якъ такожѣ можна купѣти убѣрана майнерѣскѣй и звѣчайнѣй.

Пос

„О май гали, о байгали,
таж то е друкованный листъ.“

Зашлите почтовую марку по ве-
ликий, новый, иллюстрированный ката-
логъ русских и польских друку-
ющих машинок, гармоничек, гра-
ммофонов и кукающих годинниковъ и
многих много до зачудована интере-
сованных новостей.

Адресуйте листы:
S. KELTONIK,
PUNXUTAWNEY, PA.

J. A. QUINN,

Одинокий погребникъ и бал-
самовачъ въ тыхъ сторонахъ.
Мешкае на Ridge Str.,
Lansford, Pa. Людей, що
мешкають въ Nesqueho-
ning, Coaldale, Hauto,
Summit Hill и Lansford
обслужить чесно, тано и скоро.

T. TALPASZ

ТЕОДОЗИЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мой!
— Добрый вечеръ, свате!
А куда такъ спѣшите?
— До Талпаша, брата!
Шо за Талпашъ? Звѣдки вѣтъ?
— Та-жъ крадѣи нашъ милый
— У него всѣ Русины
— Подкрѣпляютъ силы!...
— Шо за бриндзя и пиво тамъ!
— Обходите ся файно!
— Обслужуге якъ братамъ!
— Танько надѣвчайно!

Выроблае брат-
скіе машлѣ, шашки,
іоднаки, хоругвы,
уніформы.
Цѣнникъ и проб-
ки высылаетъ даромъ.
R. H. Morgan,
23 N. Main str.
SHENANDOAH, PA.

К. Файферъ,

одинокій славянскій по-
гребникъ въ Питсбургу
и околици.

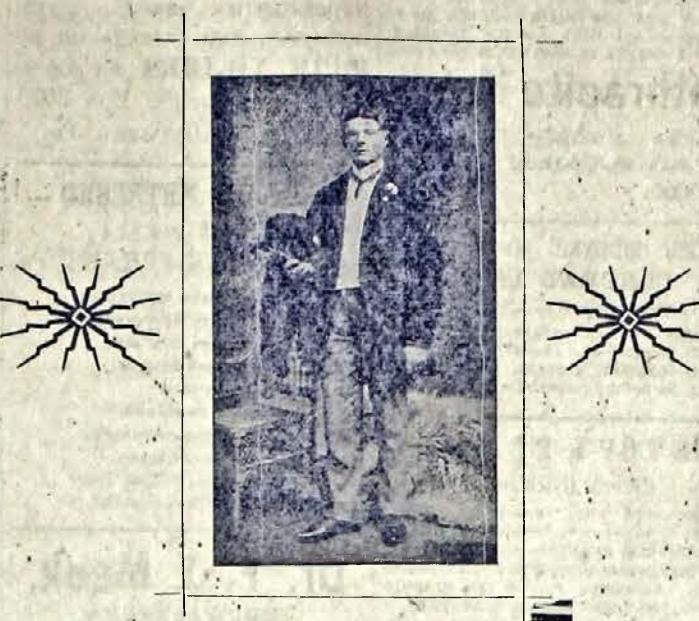

Вынаймае возки и повозы на ве-
сѣля, хрестины, похороны и т. п.
по дуже умѣркованой цѣнкѣ.
его офисъ лишь оденъ блокъ
вѣдъ рускои мерки, 808 Carson Str.,
S. S. Pittsburg, Pa.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса
314 THIRD STREET

Хочешъ купить добре мясо.
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де butcher Югасъ

Вѣтъ, ксилько мясо мая,
Зъ людми красно розмовляе
И по руски, по словенски,
По-польски и по польски.

Зъ него Русинъ, butcher славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоятъ,
Бражды людской ся не боить.

Тожъ Русинамъ треба знати,
Шо его тре подпирати;
Красно зваятъ, въ папѣры запакуе,
Butcher чиста, ажъ ся сердце радуе.

Справедливе чудо у томъ людѣ е,
Шо такъ смачного мяса нѣгде не е;
Другіе butcher дуже жалуютъ,
Шо у Югаса всѣ людѣ купуютъ.

Мм, Русини не жалують,
Вѣдъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вѣтъ у Scranton найлѣпше мясо мая,
О томъ кожда дитина навѣтъ добре знае:

Шо хто вѣдъ Югаса мяса скоштуе,
До смерти не пересмакуе,
Смакъ вайлящий вѣдъ всього,
Зъавѣсь й вола цѣлого.

Тожъ миліе брати, нѣкуда ся не волочѣтъ,
До найлѣпшого butcher до Югаса ходѣтъ
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и учтиво!

Оденъ зъ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-
СОБЪ. БЕЗЪ ВСЯКИХЪ
ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ по-
коштуе сего пива, то
нишого вже не хоче
пити.

Голова вѣдъ него
нѣколи не болитъ,
бо есть здорове и по-
живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО
ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДИАМЕНТОВЫЙ ЭЛЕКТРИЧНЫЙ ХРЕСТЬ,

званный такою хрестомъ
Вольта, въставъ водпрѣ-
тій колыма лѣтъ тому въ
Австріи. а задля своихъ
великихъ примѣтъ раз-
повсюдивъ ся скоро въ
Нѣмечинѣ, Франціи, Скан-
динавіи и другихъ евро-
пейскихъ краяхъ, где ны-
нѣ уважають его за най-
сильнѣйше средство про-
тивъ ревматизму и дру-
гихъ слабостей.

Электричный Діамен-
товый Хрестъ лѣчитъ ру-

Каштуе доллара, при чѣмъ гарантуе ся, шо принесе столько користи, шо най-
лѣпшій электричный поясъ, шо каштуе 15 або 25 разъ только. Нѣхто въ роднѣхъ
хорохъ чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Электричного Хреста, сего найлѣпшого
средства противъ слабостямъ. Пришли доллара, а мы пошлемъ тобѣ оплаченный оденъ
Электричный Діаментовый Хрестъ або 6 за 5 доллоровъ. Тысячъ лѣтъ вѣдъ особѣ,
котрыхъ вычитивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ его силы. Ось два въ-
някъ: Маламъ болѣе черезъ много лѣтъ, теперь сѣмъ здоровъ. Діам. электр. Хрестъ
вычитивъ мене. Карольна М. Штерсенъ, Richfield, Utah, Diamond electric Cross Co.,
206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Панове: Въ 3 мѣсца пошу Діамент. электр.
Хрестъ. Давнѣйше мая я болѣе въ моихъ плечахъ, такъ шо немогъ грати на скрип-
цѣ. Теперь чувую зовсѣмъ добре. Зъ поважавемъ. W. Simon, учитель, Schaumburg,
Cook Co., Ill. Мартъ 20, 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове:
Въ залученю посласмо Вамъ \$5.00 на пять электричныхъ хрестѣвъ. Та, котрй мы
перешле одержали приносить чудесну помѣчь. Просимо прислати якъ нейскорше. —
СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНИ. 2824 Dourphine str. New Orleans, La.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКИЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА
38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Каждый Русинъ мамчій яку небудь
потребу въ Нью Йорку, чи въ околици,
повиненъ вступити до того готеля, бо
тутъ достава найздоровѣй и вайтѣйшій
напитки всякого рода и порадѣ. а най-
лучше ку эти шифарту.

Юліанъ Копилянскій
(JULIAN KOPYLSKIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКИНЪ, ПА.

Перворядный салюнь рус-
кій. — Найлучшій напитки
можно ту достати, якъ: пи-
во на шклянки и бутельки,
вина розматого гатунку,
горѣвки досконаліи, цигара
дуже добріи.

Спавѣтъ Братъ Русинъ до своего брат-
чика Юліана.

РУССКИЙ КРАВЕЦЬ
Въ Шамокінъ, Па. мешкае
русскій кравецъ

ПЕТРО КУЗМИЧЪ
425 N. Shamokin str.

Робить вѣтъ вселяи
убраня мужскій
складно и дешево.
Хто у него замовить
убраня, нѣколи того
не пожалуе.

Якъ далеко зайшовъ я нинѣ?

Дуже часто пытаешъ самъ себе!
Американскій
„ПЕДОМЕТЕРЪ“
ВѢДПОВѢСТЬ ТОБѢ.

Чоловѣкъ звычайно навѣтъ не
выображае собѣ, сколько вѣтъ пе-
реиде черезъ день, чи то въ сво-
имъ занятю або въ дѣла.

АМЕРИКАНСКИЙ
„ПЕДОМЕТЕРЪ“

мѣряе и записуе каждый твой крокъ. Вѣтъ для чоловѣка ходячого
пѣшо есть тымъ, чимъ „Ціклиометеръ“ для біцилісты.

Всѣ граючі въ пилку, туристы, подорожніи а властиво всѣ, котрі
ходятъ пѣшки потребують такого „ПЕДОМЕТРА“: его можно носити
въ кишени, бо есть такой величины и выгладе подобно до дамского
годинника. До сего часу добрый „ПЕДОМЕТЕРЪ“ каштувавъ не менше
якъ \$4.00 до \$15.00. Нашъ може ровнатись зъ каждымъ, есть зро-
блений въ сѣмъ краю и лучшего знайти не можна а цѣна его лише

оденъ долларъ.

Бго можна урегулювати вѣдповѣдно до кроку чоловѣка и за каждый рузимо,
бси не можете его достати въ вашѣмъ сторѣ, то мы доставимо вамъ оденъ свой
коштомъ черезъ почту, если зашлете намъ одного доллара на адресу:

INTERNATIONAL MERCANTILE EXCHANGE,
LOUISVILLE, KY.

Потрѣбуемо агентѣвъ.

Тотъ величій.

НА КОРОТКІЙ ЧАСЪ!

Цѣна одного участка будеть
лишь \$5.00, но послѣ тая цѣна
о много повышится.

Теперь есть дана способ-
ность каждому, чтобы могъ
свои грошѣ въ безпечное
мѣсто вложити.

ЧИ ИМѢТЕ 5 ДОЛЯРОВЪ?
Чи хотѣли бы имѣти изъ тѣхъ ПЯТЬ
ДОЛЯРОВЪ профиту за 1 мѣсяць 10?
А за одинъ годъ 120 ДОЛЯРОВЪ?
А въ ДОЛГОМЪ ВРЕМЕНИ \$1000?

Mr. J. M. Jones, сенаторъ штату Огайо.
Mr. George A. Dienham, предсѣд. удѣловой спѣлки
„American Palace Car Co.“
Mr. A. B. Nettleton, бывшій помочный финансовый
министеръ Соединенныхъ Штатовъ
Mr. Henry Alton, полковникъ и подпредсѣдатель
Conso и Louisburg удѣловой желѣзной дороги.
Mr. S. W. Thompson, финан. контр. Соед. Штатовъ.
Mr. John J. McCracken, отъ „American Car and
Fondry“ компании въ Wilmington, Delaware.
Mr. Walter E. Eaton, кассіеръ финанс. министер-
ства Соедин Штатовъ. — *Сии суть зарядчики:*

Columbia Gold Mining Company

(Удѣлова Компания Золотодайнныхъ Колумбіи Майнъ).
которая то удѣловая компания заинтабулована есть съ закладною суммою одинъ миллионъ до-
ларовъ (все подписане удѣльниками), а ти дають способность каждому человеку чтобы статься

СОВАСТИТЕЛЕМЪ
Золотодайнныхъ Колумбіи майнъ, котрыхъ находится въ CRIPPLE CREEK у, штату Колоредо.

Колумбіи Компания Золотодайнныхъ Майнъ находится только на одну милу отъ золо-
тодайнныхъ майнъ Виктория, Индепендентъ и Портландъ, властители котрыхъ тысячи а ти-
сячи долларовъ уже заробили на томъ длатого, ибо за низку цѣну покупали себѣ у тѣхъ ком-
паний удѣлы, котрыхъ днесъ имѣють вартость на много тысячъ долларовъ

Въ штату Колоредо \$1,000,000 чистого дохода было выплачено минувшого року.
Урядное переконаніе посвѣдчае, что въ каждомъ тонѣ руды находится на \$411.20
и \$448.53 вартости золота, и что Колумбіи Компания Золотодайнныхъ Майнъ есть набогатѣша
и что ей участникамъ той наибольшій доходъ можетъ принести.

Каждый можетъ статься участникомъ и можетъ закупити столько участинъ, сколько
лишь хочетъ. Цѣна одного участка есть \$5.00, и больше не доплачается. То ничому не мѣ-
шаетъ, гдѣ кто живетъ, чи въ старомъ краю или тутъ; а если пойдетъ до старого краю а не
спродать свою часть, будеть имѣти доходъ.

Чи желаете еще больша и лучшего посвѣдчинъ?
Участникѣ нежелаютъ имѣти корысть могутъ свои участини и спродати.

Мужѣ ти, котрыхъ стоять на челѣ той компании, занимають ти наипереднѣйшии
становиска, такъ на полю купечества, якъ и промыслу; они имѣють наибольшу довѣру Сое-
диненныхъ Штатовъ. Потому и поставленіе тѣхъ то мужей есть достаточнымъ доказомъ того,
что въ якихъ рукахъ тая предпріемліи находится.

Цѣна одного участка есть \$5.00, но есть вартный \$5.00, а понеже онъ и \$5.00 есть
вартный, то нѣтъ сомнѣву, что цѣна ихъ въ короткомъ часѣ въ два—три и четыре разъ повышится.

Тутъ поданы суть неопровергательныи факты, котрыхъ каждый самъ признаетъ. Отпо-
ручаніе тое есть добре про каждого а непотребно есть много надѣ тѣмъ размышляти, что и
якъ имѣеть зрѣбити. Если имѣете волю статься членомъ удѣловой компании тѣхъ выборныхъ
золотыхъ майнъ, то мусите купити себѣ одинъ участокъ за пять долларѣвъ. Къ тому послужити
можетъ выстрѣжокъ котрый треба выполнити. При выполнѣніи того выстрѣжка мусите за-
значити, сколько участинъ хотите себѣ взяти, а еслибъ неимѣли такой карточкы, то можете
листовно жадати ей, только мусите подати свою полну адресу и сколько участинъ хотите а тотъ
листь зашлите до: Columbia Gold Mining Company 1135 Broadway, New York, N. Y.

Гроши не мусите посылати впередъ

COLUMBIA GOLD MINING COMPANY,
1135 Broadway, New York, N. Y.

Дано въ.....
ПОЧТ. ГОСПОДИНЫ: Нижеподписанный отсимъ заявляю, чтобы для мене
участинъ Columbia Gold Mining Company одну по \$5.00 назначити и на мою
адресу заслати изволили.

Имя и назиско.....
Улица и число дому.....
Почта.....
Провинція (County).....
Городъ или плейсъ.....
П. С. Пишитъ по словенски или по русски а отповѣль получите.